

Co-funded by
the European Union

EuroCivic Lab

**Ενίσχυση της ευρωπαϊκής ταυτότητας
και την ιθαγένεια μέσω
των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs), του
κοινωνικού ακτιβισμού και
μεθοδολογία Living Labs στην**

WP3

Το Εργαλείο για Μαθητές του EuroCivic

**Ενότητα 5
Ευρωπαϊκή Ταυτότητα &
Κοινωνικός ακτιβισμός**

Το έργο EuroCivic Lab: Ενίσχυση της ευρωπαϊκής ταυτότητας και ιθαγένειας μέσω των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs), του κοινωνικού ακτιβισμού και της μεθοδολογίας Living Lab στην σχολική εκπαίδευση

2024-1-HU01-KA220-SCH-000251467

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά των συγγραφέων και δεν αντανακλούν απαραίτητα αυτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Εθνικού Οργανισμού Erasmus+ ŠMPF. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο διαχειριστικός φορέας μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για αυτές.

Άδεια Creative Commons

CC BY-NC 4.0

Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International

Η άδεια αυτή απαιτεί από τους επαναχρησιμοποιούντες να αναφέρουν τον δημιουργό. Επιτρέπει στους επαναχρησιμοποιούντες να διανέμουν, να αναμιγνύουν, να προσαρμόζουν και να αξιοποιούν το υλικό σε οποιοδήποτε μέσο ή μορφή, αποκλειστικά για μη εμπορικούς σκοπούς.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Συγγραφείς	Συνεργάτης του έργου
Μάνος Αποστολίδης	Social Nebula
Γιώτα Διγκόγλου	Social Nebula

Εταίροι του έργου

universität
wien

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή.....	5
Στόχοι και μαθησιακά αποτελέσματα	6
Βασικές αρχές του κοινωνικού ακτιβισμού	9
Ηθική, ασφάλεια και ένταξη.....	14
Ακτιβισμός και ευρωπαϊκή ταυτότητα	18
Από το όραμα στη βιώσιμη αλλαγή.....	23
Γλωσσάριο.....	26
Δραστηριότητες Ενότητας.....	27
Δραστηριότητα 1: Σύρε προς τα πάνω για τα δικαιώματα.....	27
Δραστηριότητα 2: Δίκαιοι δρόμοι.....	30
Δραστηριότητα 3: «Έρευνα για την ποιότητα του νερού – Είναι καθαρό το νερό μας;» ...	34
Δραστηριότητα 4: Αποστολή χρήσης ενέργειας «Βρείτε τους σπαταλητές ενέργειας!»...	41
Δραστηριότητα 5: Πρόκληση βίντεο «STOP Plastic!»	47
Δράση 6: Ευρωπαϊκή Νεολαία κατά της Φτώχειας	50
Δραστηριότητα 7: Ευρωπαϊκή Νεολαία για τη Δράση για το Κλίμα	54
Σχέδια μαθήματος.....	59
Σχέδιο μαθήματος 1: Σύρε προς τα πάνω για τα δικαιώματα.....	59
Σχέδιο μαθήματος 2: Έρευνα για την ποιότητα του νερού «Είναι καθαρό το νερό μας;» .	64
Σχέδιο μαθήματος 3: Αποστολή κατανάλωσης ενέργειας «Βρείτε τους σπαταλητές ενέργειας»	69
Σχέδιο μαθήματος 4: Βρες τους σπαταλητές ενέργειας.....	75

Εταίροι του έργου

universität
wien

Σχέδιο μαθήματος 5: «Σταματήστε το πλαστικό»	82
Σχέδιο μαθήματος 6: «Σταματήστε τη φτώχεια!»	88
Σχέδιο μαθήματος 7: Ευρωπαϊκή Νεολαία για τη Δράση για το Κλίμα	93
Σχόλια για την ενότητα	97
Αναφορές	98

Εταίροι του έργου

universität
wien

Εισαγωγή

Ο κοινωνικός ακτιβισμός μπορεί να ακούγεται σαν μια μεγάλη και δύσκολη ιδέα, αλλά στην ουσία είναι απλός: ακτιβισμός σημαίνει να παρατηρείς ότι κάτι θα μπορούσε να είναι ασφαλέστερο, πιο δίκαιο, πιο ευγενικό, και στη συνέχεια να συνεργάζεσαι με άλλους σε μια προσπάθεια να το βελτιώσεις. Αυτή η ενότητα βοηθά τους εκπαιδευτικούς, αλλά και τους μαθητές, να εξερευνήσουν πώς μοιάζει ο ακτιβισμός στην καθημερινή σχολική ζωή. Δείχνει ότι η ουσιαστική αλλαγή δεν απαιτεί πάντα μεγαλεπήβολες ενέργειες: μερικές φορές η αλλαγή ξεκινά με έναν απλό καθαρισμό, ένα σύντομο σχέδιο μείωσης της σπατάλης τροφίμων ή με το να φροντίζουμε ώστε όλοι να αισθάνονται ευπρόσδεκτοι στους διαδρόμους κατά τη διάρκεια του διαλείμματος.

Η ενότητα εξηγεί ότι οι καλοί ακτιβιστές πρέπει να είναι καλά ενημερωμένοι και ταυτόχρονα υπεύθυνοι: δίνεται έμφαση στη σημασία της επαλήθευσης των γεγονότων, της αποφυγής φημών, της προστασίας της ιδιωτικής ζωής του άλλου και της συνεκτίμησης των δικαιωμάτων όλων των εμπλεκομένων. Οι μαθητές μαθαίνουν επίσης ότι ο ακτιβισμός λειτουργεί καλύτερα όταν περιλαμβάνει διαφορετικές φωνές και ταλέντα: όταν όλοι συνεισφέρουν, το αποτέλεσμα μιας δράσης είναι τόσο πιο δίκαιο όσο και πιο αποτελεσματικό. Με άλλα λόγια, τα θεμέλια κάθε ακτιβιστικού έργου πρέπει να είναι: ασφάλεια, ηθική και ένταξη.

Μια άλλη βασική ιδέα σε αυτό το κεφάλαιο είναι ότι ο ακτιβισμός είναι συχνά ένας κύκλος. Ξεκινάς παρατηρώντας ένα πρόβλημα, στη συνέχεια δοκιμάζεις ένα μικρό πιλοτικό έργο για αλλαγή, παρατηρείς τι συμβαίνει, αναλογίζεσαι τα αποτελέσματα και, κάνοντας βελτιώσεις, ξεκινάς ξανά. Αυτή η προσέγγιση «δοκίμασε-μάθε-προσάρμοσε-δοκίμασε» διδάσκει στους μαθητές να αντικαταστήσουν τον φόβο του λάθους με την περιέργεια για το πώς να βελτιώσουν το έργο τους· οι μαθητές χτίζουν αυτοπεποίθηση και αναπτύσσουν δεξιότητες

Εταίροι του έργου

universität
wien

για να πλοηγηθούν καλύτερα στη δημοκρατική ζωή. Αυτή η ενότητα διδάσκει στους μαθητές ότι οι δράσεις τους, μέσω της επανάληψης και της αναστοχασμού, μπορούν τελικά να έχουν πραγματικό αντίκτυπο, ότι τα πράγματα μπορούν πραγματικά να αλλάξουν προς το καλύτερο όταν ενεργούν ως ακτιβιστές.

Καθ' όλη τη διάρκεια της ενότητας, οι μαθητές συνδέουν τα σχολικά τους έργα με την ευρωπαϊκή ταυτότητα: με ευρύτερες ευρωπαϊκές αξίες όπως η αξιοπρέπεια, η δικαιοσύνη, η αλληλεγγύη και η συμμετοχή. Οι μαθητές ανακαλύπτουν πώς το έργο τους συνδέεται με ευρωπαϊκούς και παγκόσμιους στόχους, όπως οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) των Ηνωμένων Εθνών. Ακόμη και μικρές ενέργειες των μαθητών μέσα στο σχολείο γίνονται ένα σημαντικό μέρος μιας ευρύτερης προσπάθειας που μοιράζονται πολλοί άνθρωποι σε όλη την Ευρώπη και τον κόσμο.

Τέλος, η ενότητα ενθαρρύνει τους μαθητές να σκεφτούν τη μακροπρόθεσμη αλλαγή, μια ιδέα γνωστή ως βιωσιμότητα. Δίκαιοι κανόνες, σαφείς ρουτίνες, ειλικρινή στοιχεία και κοινή ευθύνη βοηθούν ένα έργο να διαρκέσει πέρα από την αρχική έκρηξη ενθουσιασμού. Με αυτόν τον τρόπο, οι μαθητές μαθαίνουν ότι το να γίνουν ενεργοί πολίτες δεν αφορά μόνο τις ιδέες, αλλά και τη δημιουργία συνηθειών που βελτιώνουν τις κοινότητές τους κάθε μέρα.

Στόχοι και μαθησιακά αποτελέσματα

Στόχοι της ενότητας

Αυτό το κεφάλαιο διερευνά τον κοινωνικό ακτιβισμό στη σχολική και κοινοτική ζωή. Θα μάθετε πώς μικρές, υπεύθυνες ενέργειες μπορούν να συνδεθούν με τις ευρωπαϊκές αξίες και τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ), προκειμένου να δημιουργηθούν περιβάλλοντα που είναι πιο δίκαια, ασφαλέστερα και πιο φιλικά προς όλους.

Οι στόχοι της είναι:

Εταίροι του έργου

**universität
wien**

- α. Να εξηγήσει τι είναι ο κοινωνικός ακτιβισμός, γιατί έχει σημασία στην καθημερινή σχολική και κοινοτική ζωή και πώς εστιάζει στο κοινό καλό και όχι στο προσωπικό όφελος.
- β. Να βοηθήσει τους μαθητές να παρατηρήσουν και να συζητήσουν καθημερινές καταστάσεις όπου η δικαιοσύνη, η ασφάλεια ή η ευγένεια μπορούν να ενισχυθούν· να διδάξει γιατί είναι σημαντικό να ενεργούμε σε αυτές τις καταστάσεις.
- γ. Να υποστηρίξει τους μαθητές στη χρήση απλών ηθικών αρχών στην ομαδική εργασία (π.χ. να είναι ειλικρινείς, να ακούν τους άλλους, να αποφεύγουν να βλάπτουν τους άλλους), ακολουθώντας παράλληλα μια βήμα-βήμα διαδικασία για: να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν ένα μικρό πιλοτικό έργο, να αναστοχαστούν σχετικά με τα αποτελέσματά του και, στη συνέχεια, να βελτιώσουν την αρχική τους ιδέα.
- δ. Να συνδέσει τον ακτιβισμό σε σχολικό επίπεδο με τις ευρωπαϊκές αξίες (π.χ. αξιοπρέπεια, ελευθερία, δημοκρατία και ανθρώπινα δικαιώματα). Να συνδέσει τις ευρωπαϊκές αξίες με τους σχετικούς Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs). Να δείξει πώς η θετική αλλαγή είναι ένας επαναλαμβανόμενος κύκλος. Να δείξει πώς τα μικρά έργα, αν διαρκέσουν στο χρόνο, μπορούν να βοηθήσουν στην οικοδόμηση του αισθήματος του «ανήκειν», της αλληλεγγύης και της εμπιστοσύνης στη δημοκρατική ζωή.

Μαθησιακά αποτελέσματα της ενότητας

Μέχρι το τέλος αυτής της ενότητας, οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

1. **Να αναφέρουν** (ή να περιγράψουν με δικά τους λόγια) τις βασικές ιδέες της ενότητας: τι είναι ο κοινωνικός ακτιβισμός, τι σημαίνει «κοινό καλό», ποιες ευρωπαϊκές αξίες σχετίζονται περισσότερο με τους ΣΒΑ και τι είναι οι ΣΒΑ με απλά λόγια, γιατί η θετική αλλαγή απαιτεί έναν επαναλαμβανόμενο κύκλο και όχι ένα μεμονωμένο γεγονός.

Εταίροι του έργου

2. **Κατανόηση:** γιατί είναι σημαντικό τα σχολικά περιβάλλοντα να βελτιώνουν τη δικαιοσύνη, την ασφάλεια και την ευγένεια στις καθημερινές καταστάσεις· γιατί ο ακτιβισμός αποτελεί μια συλλογική προσπάθεια· πώς μικρές, υπεύθυνες πράξεις μπορούν να καλλιεργήσουν ένα αίσθημα του «ανήκειν», της αλληλεγγύης και της εμπιστοσύνης στη δημοκρατική ζωή.
3. **Εφαρμογή/χρήση:** απλών ηθικών αρχών (ειλικρίνεια, ακρόαση, φροντίδα για τους άλλους) κατά την εργασία σε ομάδες· χρήση μιας σαφούς, βήμα προς βήμα προσέγγισης για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την ανασκόπηση ενός μικρού πιλοτικού έργου στο σχολείο ή την κοινότητά τους.
4. **Σύγκριση/σύνθεση:** διαφορετικές καθημερινές καταστάσεις που σχετίζονται με ιδέες για έργα· να συνθέσουν όσα γνωρίζουν για τη δικαιοσύνη, τις ευρωπαϊκές αξίες και τους ΣΒΑ και να σχεδιάσουν μια δράση που θα εξυπηρετεί καλύτερα το κοινό καλό.
5. **Υπεράσπιση:** των ιδεών και των δράσεών τους, εξηγώντας, με αποδεικτικά στοιχεία, ότι το έργο τους συνδέεται με τη δικαιοσύνη, την καλοσύνη, την ασφάλεια, τις ευρωπαϊκές αξίες και τους σχετικούς ΣΒΑ, χρησιμοποιώντας παραδείγματα και αποτελέσματα από το δικό τους πιλοτικό έργο για να υποστηρίξουν τις απόψεις τους.
6. **Να αναλύουν κριτικά:** το έργο τους, ρωτώντας τι λειτούργησε και τι όχι· ποιος επωφεληθήκε· ποιος μπορεί να έμεινε εκτός; Τηρήθηκαν οι ηθικές αρχές; Τι θα βοηθούσε το έργο να διαρκέσει στο χρόνο; Τι θα έπρεπε να δοκιμάσουν διαφορετικά στον επόμενο κύκλο αλλαγών;

Εταίροι του έργου

universität
wien

Βασικές αρχές του κοινωνικού ακτιβισμού

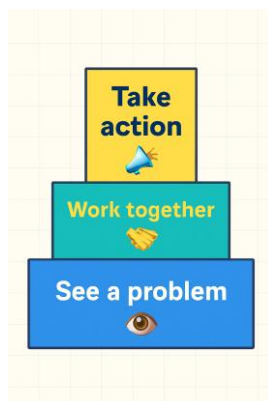
Ο κοινωνικός ακτιβισμός ξεκινά με: (α) την παρατήρηση ότι κάτι στην κοινή μας ζωή θα μπορούσε να είναι **πιο δίκαιο, πιο ασφαλές ή πιο ευγενικό**, (β) την επιλογή να δράσουμε σε συνεργασία με άλλους ανθρώπους προκειμένου να το βελτιώσουμε. Για έναν μαθητή, το να δράσει με αυτόν τον τρόπο μπορεί να σημαίνει να παρατηρήσει ότι η αυλή του σχολείου έχει πολλά σκουπίδια, ή ότι ένας συμμαθητής του αποκλείεται στο διάλειμμα, ή ότι χρειάζεται μια ράμπα ώστε όλοι να έχουν πρόσβαση στη βιβλιοθήκη, και στη συνέχεια να κάνει κάτι για να βοηθήσει. Το *κοινωνικό* μέρος του όρου «κοινωνικός ακτιβισμός» είναι σημαντικό! Μας δείχνει ότι ο ακτιβισμός είναι κάτι που συμβαίνει σε συντροφικότητα, σε μια κοινότητα, και όχι μεμονωμένα. Με άλλα λόγια, ο κοινωνικός ακτιβισμός στοχεύει στο **κοινό καλό**, όχι μόνο σε κάποιο ιδιωτικό όφελος.

Στην Ευρώπη, αυτό το πνεύμα συνεργασίας συνδέεται με μακροχρόνιες αξίες όπως η αξιοπρέπεια, η ελευθερία, η δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα, σύμφωνα με τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, ή SDGs (Ηνωμένα Έθνη, 2015). Όταν οργανώνετε μια εκστρατεία καθαρισμού, ή σχεδιάζετε πιο φιλικούς κανόνες για τους διαδρόμους, ή συντάσσετε μια αίση για την ηλεκτρονική ασφάλεια με σεβασμό, εφαρμόζετε αυτές ακριβώς τις αξίες. Με αυτούς τους τρόπους, μικρούς ή μεγάλους, η ευρωπαϊκή ταυτότητα δεν *διδάσκεται* μόνο, αλλά και *εφαρμόζεται* στην καθημερινή σχολική ζωή (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2018; UNESCO, 2021).

Σχήμα 1: Πυραμίδα του ακτιβισμού.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Ο καλός ακτιβισμός είναι *ενημερωμένος* και ταυτόχρονα *υπεύθυνος*. Οι πληροφορίες που χρησιμοποιούμε πρέπει να είναι αξιόπιστες, τα γεγονότα πρέπει να ελέγχονται και οι φήμες πρέπει να αποφεύγονται. Ταυτόχρονα, έχουμε την ευθύνη να σεβόμαστε τα *δικαιώματα* των άλλων ανθρώπων: η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού ορίζει ότι τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν, να ακουστούν, να είναι ασφαλή και, φυσικά, να μαθαίνουν (Ηνωμένα Έθνη, 1989).

Το να είσαι ενημερωμένος και υπεύθυνος δεν είναι κάποια μακρινή ιδέα: είναι ένας **πρακτικός οδηγός** για τον σχεδιασμό και τη συμπεριφορά κατά τη διάρκεια ενός έργου. Για παράδειγμα, αν η ομάδα σου θέλει να πάρει συνεντεύξεις από συμμαθητές, πρώτα εξηγείς σαφώς τον σκοπό, ζητάς άδεια και προστατεύεις την ιδιωτικότητα. Αν τραβήξεις φωτογραφίες, ρωτάς ξανά πριν τις μοιραστείς. Συνδέοντας τη δράση με τα δικαιώματα, μαθαίνεις να βελτιώνεις τον κόσμο σου **χωρίς να βλάπτεις τους άλλους** (Ευρωπαϊκή Ένωση, 2016).

Ο ακτιβισμός μπορεί να είναι είτε *μικρός και τοπικός* είτε *μεγάλος και σε επίπεδο πόλης*, αλλά οι βασικοί κανόνες είναι παρόμοιοι: (i) παρατηρήστε προσεκτικά ένα πρόβλημα, (ii) ακούστε όσους επηρεάζονται, (iii) επιλέξτε έναν ρεαλιστικό στόχο, (iv) ενεργήστε σταδιακά, (v) ελέγξτε τι άλλαξε. Οι εκπαιδευτικοί ονομάζουν μερικές φορές αυτή τη σταδιακή διαδικασία «αντίστροφη σχεδίαση»: σημαίνει να ξεκινάς από τον αντίκτυπο που θέλεις να έχεις στο

Εταίροι του έργου

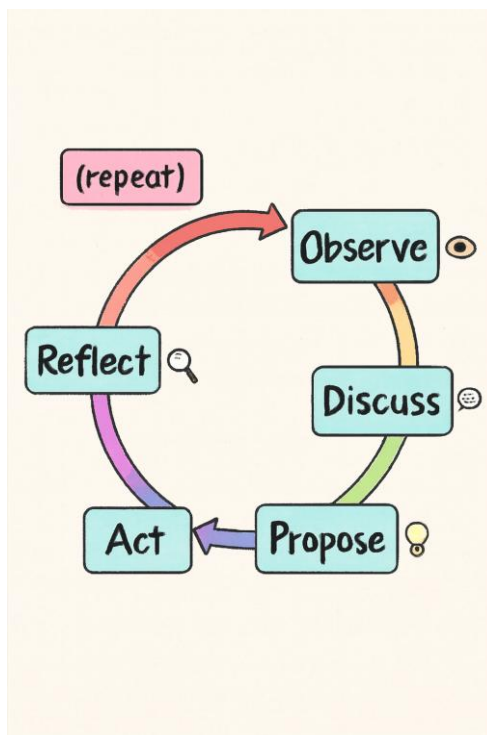
τέλος και, στη συνέχεια, να σχεδιάζεις τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσεις για να φτάσεις εκεί από την αρχή, αποφασίζοντας για τα στοιχεία που θα πρέπει να συλλέξεις εν τω μεταξύ και πώς θα μοιραστείς τα αποτελέσματα του έργου σου (Wiggins & McTighe, 2005).

Για τους νεότερους ακτιβιστές, αυτό συχνά μοιάζει με ένα σύντομο πιλοτικό πρόγραμμα για το έργο σας. Για παράδειγμα, ας υποθέσουμε ότι έχετε παρατηρήσει ότι οι μαθητές στο σχολείο σας παραπονιούνται για την κατάσταση στους διαδρόμους, η οποία είναι πολύ θορυβώδης και χαοτική, για να μην αναφέρουμε ότι δεν υπάρχει ποτέ αρκετός χώρος για να κινούνται ελεύθερα οι μαθητές. Τι κάνετε; Πρώτα, συζητήστε τι θα μπορούσε να αλλάξει και προτείνετε ιδέες. Στη συνέχεια, δοκιμάστε μια απλή και εφικτή ιδέα για δύο εβδομάδες (για παράδειγμα, σχεδιάστε κανόνες για τους διαδρόμους που να είναι πιο σεβαστοί προς την πλειοψηφία). Μετά, κρατήστε σημειώσεις για το τι συμβαίνει, αριθμώντας τα πράγματα που μπορούν να αριθμηθούν (όπως, για παράδειγμα, πόσα άτομα ήταν ικανοποιημένα με τους νέους κανόνες;) και αναλογιστείτε το. Έπειτα, για να αποφασίσετε τι πρέπει να προσαρμόσετε, αρχίστε να παρατηρείτε... και ο κύκλος ξεκινά ξανά ! Αυτή η επαναλαμβανόμενη βήμα-βήμα προσέγγιση, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα, χτίζει εμπιστοσύνη και αποφεύγει την απογοήτευση, γιατί ακόμα κι αν η πρώτη ιδέα δεν είναι τέλεια, σας διδάσκει τι να βελτιώσετε στη συνέχεια (UNESCO, 2021).

Εικόνα 2: Ένα σύντομο πιλοτικό πρόγραμμα για την αλλαγή.

Εταίροι του έργου

Ο ακτιβισμός γίνεται πιο εύκολος όταν καταλαβαίνεις γιατί οι άνθρωποι στρέφονται προς αυτόν εξ αρχής! Μερικές φορές είναι επειδή τους ενδιαφέρει η δικαιοσύνη· άλλες φορές βλέπουν μια πρακτική λύση και θέλουν να συμβάλουν σε αυτήν. Εμπλέκονται επίσης συναισθήματα, όπως η ενσυναίσθηση (το να φαντάζεσαι πώς αισθάνεται κάποιος άλλος) και το αίσθημα του «ανήκειν» (το να νιώθεις ότι είσαι μέρος μιας ομάδας). Ένας άλλος ισχυρός παράγοντας κινητοποίησης είναι ένα περιβάλλον, όπως ενήλικες και φίλοι, που προσφέρει υποστήριξη: συγκεκριμένα, η έρευνα δείχνει ότι όταν οι ενήλικες μοιράζονται πραγματική ευθύνη, προσφέρουν ουσιαστικούς ρόλους και λαμβάνουν σοβαρά υπόψη τις απόψεις των μαθητών, οι νέοι αναπτύσσουν την αίσθηση της ικανότητας δράσης (την αίσθηση ότι «μπορώ να το κάνω αυτό!») και αρχίζουν να βλέπουν τους εαυτούς τους ως ικανά άτομα που μπορούν να επιφέρουν αλλαγή στην κοινωνία (Zeldin, et al., 2013). Τέλος, μελέτες σχετικά με τη κοινωνικο-συναισθηματική μάθηση διαπιστώνουν επίσης ότι τα προγράμματα με σαφείς στόχους, χρόνο για εξάσκηση και ευκαιρίες για αναστοχασμό οδηγούν σε θετικά

Εταίροι του έργου

universität
wien

αποτελέσματα, όπως καλύτερη ομαδική εργασία και αποτελεσματικότερη επίλυση προβλημάτων (Durlak et al., 2011).

Εν ολίγοις, ο ακτιβισμός είναι ένας συνδυασμός *καρδιάς, μυαλού και χεριών*: φροντίδα για τους άλλους, προσεκτική σκέψη και δοκιμή των πραγμάτων στον κόσμο (Ηνωμένα Έθνη, 2015; Συμβούλιο της Ευρώπης, 2018).

Εταίροι του έργου

universität
wien

Ηθική, ασφάλεια και ένταξη

Ασφάλεια, ηθική και ένταξη: αυτές οι τρεις λέξεις δεν είναι αόριστες έννοιες, αλλά πρακτικοί κανόνες που πρέπει να καθοδηγούν κάθε προσπάθεια κοινωνικού ακτιβισμού.

Πρώτον, η ασφάλεια.

Πρέπει πάντα να είμαστε προσεκτικοί, ώστε οι ενέργειές μας που αποσκοπούν να βοηθήσουν να μην καταλήξουν ποτέ να βλάψουν. Ο ηθικός ακτιβισμός έχει να κάνει με την *ειλικρίνεια* (να μην λέμε ποτέ ψέματα ή ανακριβή πράγματα), τη *διακριτικότητα* (να ζητάμε άδεια πριν μοιραστούμε την εικόνα ή ακόμα και τα λόγια κάποιου) και την *ασφάλεια* (να προσέχουμε ποιες πληροφορίες αποκαλύπτουμε στο διαδίκτυο). Στην Ευρώπη, η προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων είναι σημαντική και, ως εκ τούτου, οι κανόνες πρέπει να είναι αυστηροί: ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (GDPR) εξηγεί πώς πρέπει να χειριζόμαστε τα προσωπικά δεδομένα (όπως ονόματα, φωτογραφίες ή στοιχεία επικοινωνίας), με ποιους τρόπους πρέπει να τα συλλέγουμε, να τα αποθηκεύουμε και να τα μοιραζόμαστε (Ευρωπαϊκή Ένωση, 2016). Για τους μαθητές, αυτό μεταφράζεται σε απλούς αλλά *υποχρεωτικούς* κανόνες, όπως το να ρωτάτε πάντα πριν τραβήξετε και δημοσιεύσετε μια φωτογραφία, να χρησιμοποιείτε πάντα τα μικρά ονόματα ή τους ρόλους αντί για τα πλήρη ονόματα αν το προτιμά ο δάσκαλός σας, να διατηρείτε πάντα τα στοιχεία επικοινωνίας ιδιωτικά και να συμβουλευέστε πάντα έναν δάσκαλο πριν δημοσιεύσετε οτιδήποτε αφορά τους συμμαθητές σας. Αυτά τα βήματα προστατεύουν τους φίλους σας και προστατεύουν επίσης εσάς, και αν τα εφαρμόζετε αρκετά συχνά, γίνονται *συνήθειες* που είναι υγιείς για εσάς. Σκεφτείτε το σαν προσωπική υγιεινή... αλλά για τα δεδομένα!

Στη συνέχεια, η ηθική.

Εταίροι του έργου

Αυτή είναι μια μεγάλη λέξη που περιγράφει τους κανόνες ενός ατόμου για τη συμπεριφορά του προς τους άλλους: τι θεωρεί σωστό και τι θεωρεί λάθος. Είναι σημαντικό ότι η ηθική περιλαμβάνει επίσης **τον τρόπο με τον οποίο συμπεριφερόμαστε σε άτομα που είναι άγνωστα ή που διαφωνούν μαζί μας**. Μια ηθική εκστρατεία είναι καλύτερη και ισχυρότερη, όχι μόνο επειδή οι ακτιβιστές ακολουθούν το ιδανικό της καλής δημοκρατικής συμπεριφοράς (η αφηρημένη πλευρά), αλλά και επειδή *ακούνε* με σεβασμό τους άλλους (η πρακτική πλευρά), και η ακρόαση τους βοηθά να ανακαλύψουν λύσεις που είναι ρεαλιστικές και που μπορούν να γίνουν αποδεκτές από τον κόσμο (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2018; UNESCO, 2021).

Για παράδειγμα, αν θέλετε να μειώσετε τον θόρυβο στους διαδρόμους, βοηθά να ρωτήσετε **γιατί** συμβαίνει ο θόρυβος πριν προτείνετε λύσεις: μήπως οι μαθητές καθυστερούν στους διαδρόμους αντί να βγαίνουν στην αυλή; Υπάρχει συνωστισμός από όλους τους μαθητές που προσπαθούν να βγουν ταυτόχρονα; Φωνάζουν οι μαθητές επειδή αισθάνονται καταπιεσμένοι στην τάξη; Οι ίδιοι ηθικοί κανόνες ισχύουν και στο διαδίκτυο: χρησιμοποιήστε ευγενική γλώσσα, αποφύγετε τις προσωπικές επιθέσεις και, όταν χρησιμοποιείτε τις ιδέες κάποιου άλλου, αναγνωρίστε την πνευματική ιδιοκτησία του.

Και τελευταίο, αλλά όχι λιγότερο σημαντικό, είναι η ένταξη.

Θεωρητικά, αυτό σημαίνει ότι όλοι ανήκουν και όλοι μπορούν να συμμετέχουν ουσιαστικά. Στην πράξη, σημαίνει να σχεδιάζετε έργα έτσι ώστε μαθητές με διαφορετικά δυνατά σημεία να μπορούν να συνεισφέρουν. Κάποιοι μπορεί να προτιμούν το γράψιμο, το σχέδιο ή την ηχογράφηση· άλλοι απολαμβάνουν να επικοινωνούν με ανθρώπους, να οργανώνουν υλικά ή να παρουσιάζουν· άλλοι απολαμβάνουν να ηγούνται της ομάδας και να φροντίζουν προβλήματα που προκύπτουν κατά τη διάρκεια του έργου.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Γενικά, οι καλές ομάδες **σχεδιάζουν τους ρόλους** έτσι ώστε να αξιοποιούνται τα ταλέντα του καθενός και να μην παραγκωνίζεται κανείς. Η ένταξη σημαίνει επίσης να σκεφτόμαστε **ποιος ωφελείται πρώτος** από οποιαδήποτε αλλαγή. Αν το σχολείο σας φυτεύει δέντρα που προσφέρουν σκιά, ίσως είναι **δίκαιο** να ξεκινήσετε από τους πιο ζεστούς, λιγότερο άνετους χώρους και όχι από τους ήδη άνετους. Όταν αλλάζετε τα πράγματα προς το καλύτερο σε ένα σχολείο, βοηθάει αυτό κάποιες τάξεις περισσότερο από άλλες; Κάποια μαθήματα περισσότερο από άλλα;

Τέλος, η ένταξη σημαίνει επίσης ότι οι ακτιβιστές πρέπει να προσέχουν να μην αποκλείσουν κάποιον κατά λάθος! Αν μια αφίσα για την καλοσύνη χρησιμοποιεί πολύ μικρά γράμματα και χρώματα που δεν διακρίνονται μεταξύ τους, ορισμένοι συμμαθητές μπορεί να μην μπορούν να τη διαβάσουν εύκολα. Αν το ράφι για την κοινή χρήση τροφίμων είναι τοποθετημένο αρκετά ψηλά, το ακτιβιστικό σας έργο κατά της σπατάλης τροφίμων μπορεί να καταλήξει να αποκλείει μαθητές που χρησιμοποιούν αναπηρικό αμαξίδιο, αντί να καλωσορίζει όλους!

Αν όλοι αυτοί οι κανόνες σας φαίνονται περίπλοκοι, θυμηθείτε ότι για να ασκήσετε κοινωνικό ακτιβισμό με ασφάλεια, ηθικά και χωρίς αποκλεισμούς, πρέπει να θυμάστε μόνο τρεις απλούς κανόνες: (α) ρωτήστε πρώτα, (β) να είστε ευγενικοί, (γ) συμπεριλάβετε όλους.

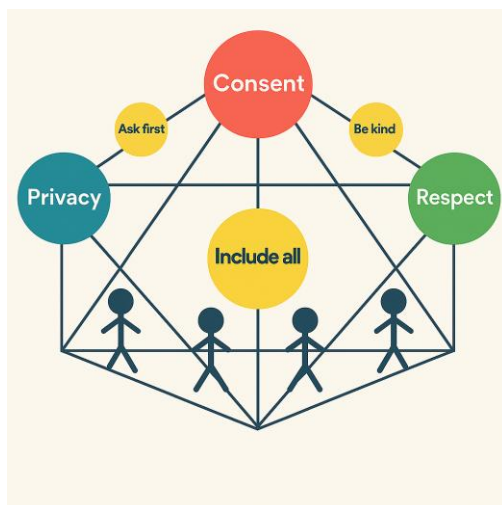
Εικόνα 3: Το δίκτυ ασφαλείας του κοινωνικού ακτιβισμού.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Εταίροι του έργου

universität
wien

Ακτιβισμός και ευρωπαϊκή ταυτότητα

Η έννοια της «ευρωπαϊκής ταυτότητας» μπορεί να ακούγεται αφηρημένη, αλλά γίνεται πραγματικότητα όταν άνθρωποι με διαφορετικό υπόβαθρο *συνεργάζονται* για το κοινό καλό. Τα σχολικά προγράμματα —όσο μικρά κι αν είναι— συνδέονται με ευρύτερες ευρωπαϊκές αξίες: το αίσθημα του «ανήκειν», την αλληλεγγύη και **την εμπιστοσύνη** στη δημοκρατία.

*Το αίσθημα του «ανήκειν» ενισχύεται όταν οι μαθητές συμβάλλουν στην βελτίωση του σχολείου τους με τρόπο που γίνεται αντιληπτός: για παράδειγμα, ένας σταθμός ανακύκλωσης που σχεδιάστηκε και συντηρείται από τους μαθητές αποτελεί καθημερινή υπενθύμιση ότι «**αυτό είναι το δεύτερο σπίτι μας και το φροντίζουμε**».*

Η αλληλεγγύη σημαίνει να στεκόμαστε ενωμένοι ώστε κανείς να μην μένει πίσω: μια δωρεά βιβλίων σε ένα σχολείο-εταίρο που δεν έχει την οικονομική δυνατότητα να δημιουργήσει βιβλιοθήκη, μια εβδομάδα καλοσύνης όπου τα απορρίμματα τροφίμων μετατρέπονται σε δωρεές τροφίμων για ξενώνες, ή ένα έργο βελτίωσης της προσβασιμότητας για το σχολείο σας· δράσεις όπως αυτές δείχνουν ότι «όταν ένας από εμάς δυσκολεύεται, όλοι μας βοηθάμε».

***Η δημοκρατική εμπιστοσύνη** χτίζεται όταν δημιουργούμε ή αναθεωρούμε κανόνες για να είμαστε δίκαιοι, όταν **ακούμε τη γνώμη των μειονοτήτων**, όταν είμαστε ειλικρινείς με τις υποσχέσεις μας. Πρέπει πάντα να είμαστε σαφείς στις πράξεις μας, ώστε οι άνθρωποι να μπορούν να μας εμπιστευτούν· οι άλλοι πρέπει πάντα να μπορούν να καταλάβουν: τι κάναμε και γιατί, τι αλλάξαμε και τι θα δοκιμάσουμε στη συνέχεια (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2018· UNESCO, 2021).*

Η σύνδεση του ακτιβιστικού σας έργου με τους ΣΒΑ είναι ένας πρακτικός τρόπος για να συνδέσετε την τοπική προσπάθεια με τους παγκόσμιους στόχους. Ένα έργο για τη σπατάλη

Εταίροι του έργου

τροφίμων ταιριάζει με τον ΣΒΑ 12 (Υπεύθυνη Κατανάλωση και Παραγωγή)· μια εκστρατεία κατά της ρύπανσης από απορρίμματα ή μια γωνιά βιοποικιλότητας συνδέεται με τον ΣΒΑ 15 (Ζωή στη Γη)· μια δέσμευση για μετακίνηση με ποδήλατο στο σχολείο υποστηρίζει τον ΣΒΑ 13 (Δράση για το Κλίμα). Το να βλέπουν το δικό τους έργο μέσα σε ένα πανευρωπαϊκό και παγκόσμιο πλαίσιο βοηθά τους νέους να κατανοήσουν ότι οι δράσεις τους αποτελούν σημαντικά μέρη ενός ευρύτερου πλαισίου (Ηνωμένα Έθνη, 2015; UNESCO, 2021).

Τα έργα σας μπορούν επίσης να συνδεθούν με την ευρωπαϊκή δημόσια πολιτική. Για παράδειγμα, η **Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία** είναι ένα σχέδιο για την ΕΕ ώστε να γίνει λιγότερο επιβλαβής για το κλίμα και πιο αποδοτική στη χρήση των φυσικών πόρων (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2020). Ενώ η Πράσινη Συμφωνία λειτουργεί σε επίπεδο πόλεων ή εθνών, οι στόχοι της υλοποιούνται μέσω επιλογών σε σχολικό επίπεδο: εξοικονόμηση ενέργειας, προσθήκη σκιάς και χώρων πρασίνου, βελτίωση των ποδηλατικών και πεζοδρομικών διαδρομών, και σχεδιασμός δίκαιης, χωρίς αποκλεισμούς συμμετοχής, ώστε τα οφέλη να φτάνουν σε όσους τα χρειάζονται περισσότερο. Με αυτόν τον τρόπο, ο ακτιβισμός στο σχολείο δεν είναι ξεχωριστός από τις «μεγάλες» ευρωπαϊκές ιδέες· είναι ένας από τους καθημερινούς τρόπους με τους οποίους αυτές οι ιδέες **βιώνονται** από την επόμενη γενιά πολιτών (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2018· Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2020· UNESCO, 2021).

Παρακάτω, μπορείτε να βρείτε τον κατάλογο όλων των ΣΒΑ.

Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης

- Στόχος 1. Εξάλειψη της φτώχειας σε όλες τις μορφές της παντού
- Στόχος 2. Εξάλειψη της πείνας, επίτευξη της επισιτιστικής ασφάλειας και βελτίωση της διατροφής και προώθηση της βιώσιμης γεωργίας
- Στόχος 3. Διασφάλιση υγιούς ζωής και προώθηση της ευημερίας για όλους, σε όλες τις ηλικίες
- Στόχος 4. Διασφάλιση μιας χωρίς αποκλεισμούς και ισότιμης ποιοτικής εκπαίδευσης και προώθηση ευκαιριών δια βίου μάθησης για όλους

Εταίροι του έργου

universität
wien

- Στόχος 5. Επίτευξη της ισότητας των φύλων και ενδυνάμωση όλων των γυναικών και των κοριτσιών
- Στόχος 6. Διασφάλιση της διαθεσιμότητας και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού και της αποχέτευσης για όλους
- Στόχος 7. Διασφάλιση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή, αξιόπιστη, βιώσιμη και σύγχρονη ενέργεια για όλους
- Στόχος 8. Προώθηση της σταθερής, χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, της πλήρους και παραγωγικής απασχόλησης και της αξιοπρεπούς εργασίας για όλους
- Στόχος 9. Δημιουργία ανθεκτικών υποδομών, προώθηση της χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμης εκβιομηχάνισης και ενθάρρυνση της καινοτομίας
- Στόχος 10. Μείωση των ανισοτήτων εντός των χωρών και μεταξύ τους
- Στόχος 11. Να καταστούν οι πόλεις και οι ανθρώπινοι οικισμοί χωρίς αποκλεισμούς, ασφαλείς, ανθεκτικοί και βιώσιμοι
- Στόχος 12. Διασφάλιση βιώσιμων προτύπων κατανάλωσης και παραγωγής
- Στόχος 13. Λήψη επείγοντων μέτρων για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και των επιπτώσεών της*
- Στόχος 14. Διατήρηση και βιώσιμη χρήση των ωκεανών, των θαλασσών και των θαλάσσιων πόρων για τη βιώσιμη ανάπτυξη
- Στόχος 15. Προστασία, αποκατάσταση και προώθηση της βιώσιμης χρήσης των χερσαίων οικοσυστημάτων, βιώσιμη διαχείριση των δασών, καταπολέμηση της ερημοποίησης, ανάσχεση και αναστροφή της υποβάθμισης του εδάφους και ανάσχεση της απώλειας της βιοποικιλότητας
- Στόχος 16. Προώθηση ειρηνικών και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνιών για τη βιώσιμη ανάπτυξη, παροχή πρόσβασης στη δικαιοσύνη για όλους και δημιουργία αποτελεσματικών, υπεύθυνων και χωρίς αποκλεισμούς θεσμών σε όλα τα επίπεδα
- Στόχος 17. Ενίσχυση των μέσων υλοποίησης και αναζωογόνηση της παγκόσμιας εταιρικής σχέσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη

Σχήμα 4: Οι 17 ΣΒΑ (Πηγή: Ηνωμένα Έθνη, 2015)

Εταίροι του έργου

Τέλος, πρέπει να θυμάστε ότι η ευρωπαϊκή ταυτότητα (όπως όλες οι ταυτότητες που σχετίζονται με την έννοια της «ανήκειν») είναι μια πρακτική, όχι απλώς μια ετικέτα. Αν εφαρμόζετε την αμεροληψία, την ειλικρίνεια και την ένταξη, και αν νοιάζεστε για τους ανθρώπους και τους τόπους γύρω σας, ήδη χτίζετε μια ευρωπαϊκή ταυτότητα: μια απόφαση με σεβασμό τη φορά, ένα κοινό έργο μετά το άλλο, έτσι φέρνετε την αλλαγή (Ηνωμένα Έθνη, 2015; Συμβούλιο της Ευρώπης, 2018). Γι' αυτό και τα μικρά, καλά οργανωμένα έργα έχουν τόσο μεγάλη σημασία: **σας** βοηθούν να γίνετε ο τύπος του ανθρώπου που μπορεί να συνεργαστεί με άλλους για να βελτιώσει τον κόσμο!

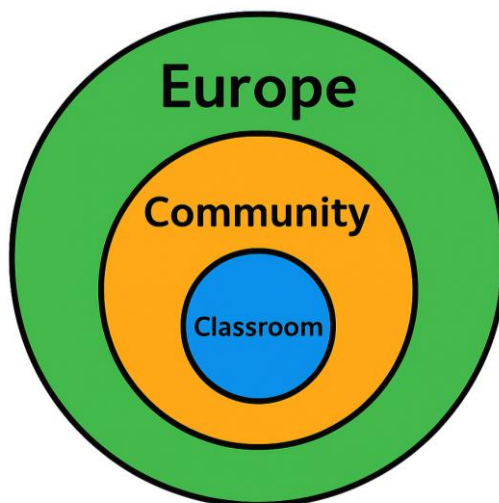
Σχήμα 5: Κύκλοι ταυτότητας και ανήκειν.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Εταίροι του έργου

universität
wien

Από το όραμα στη βιώσιμη αλλαγή

Ένα ισχυρό έργο ακολουθεί έναν απλό κύκλο: όραμα → δράση → αντίκτυπος → διατήρηση → (ξαναρχίζουμε!). Όραμα σημαίνει να δηλώνουμε με σαφήνεια τι θα βελτιωθεί αν το έργο πετύχει, όπως «Οι διάδρομοί μας θα είναι πιο ήσυχοι και φιλικοί» ή «Τα απορρίμματα τροφίμων κατά τη διάρκεια του μεσημεριανού θα μειωθούν κατά ένα τρίτο». Η δράση είναι το σύνολο των συγκεκριμένων βημάτων, ένα σύντομο **πilotικό πρόγραμμα** και ένα ρεαλιστικό χρονοδιάγραμμα. **Ο αντίκτυπος** είναι ο τρόπος με τον οποίο θα γνωρίζετε αν η αλλαγή συνέβη πραγματικά και για ποιον: για παράδειγμα, μια μίνι-έρευνα τριών ερωτήσεων, μια απλή καταμέτρηση των απορριμμάτων που συλλέχθηκαν ή μια φωτογραφία πριν και μετά από μια γωνιά ανάγνωσης. **Η διατήρηση** είναι το βήμα που πολλές ομάδες ξεχνούν (Wiggins & McTighe, 2005; UNESCO, 2021):

- Πώς θα συνεχιστεί αυτό όταν η αρχική ενθουσιασμός ξεθωριάσει;
- Ποιος θα είναι υπεύθυνος τον επόμενο όρο;
- Θα ενημερωθούν οι κανόνες ή οι ρουτίνες ώστε η αλλαγή να διαρκέσει;

Για να το κάνουν αυτό σωστά, οι ομάδες μαθαίνουν να ορίζουν κριτήρια **επιτυχίας** με απλή γλώσσα. Ένα κριτήριο επιτυχίας μπορεί να είναι «Τουλάχιστον το 80% των τάξεων αναφέρουν χαμηλότερο θόρυβο κατά τη διάρκεια της αλλαγής», ή «Το ράφι με τα τρόφιμα ανανεώνεται με ασφάλεια και τάξη κάθε μέρα για δύο εβδομάδες». Απλοί έλεγχοι αναφοράς (ένας έλεγχος στην αρχή του κύκλου) και έλεγχοι παρακολούθησης (στο τέλος του κύκλου) σας βοηθούν να αποφύγετε τις εικασίες: για παράδειγμα, αν μετρήσετε τα σκουπίδια για δύο ημέρες **πριν** τον καθαρισμό και δύο ημέρες **μετά**, μπορείτε να πείτε με μεγαλύτερη σιγουριά αν η αλλαγή είναι πραγματική. Τα στοιχεία δεν χρειάζεται να είναι περίπλοκα· απλώς πρέπει να είναι ειλικρινή και επαναλήψιμα. Με την πάροδο του χρόνου, η εκμάθηση της συλλογής μικρών

Εταίροι του έργου

στοιχείων καλλιεργεί την κριτική σκέψη και καθιστά τις προτάσεις σας για δράση πιο πειστικές για τους διευθυντές των σχολείων και τις οικογένειες (UNESCO, 2021).

Τα έργα διαρκούν επίσης όταν είναι ρεαλιστικά: σχεδιασμένα με σαφείς ρόλους και σύμφωνα με τον διαθέσιμο χρόνο και τους πόρους. Συγκεκριμένα, η σημασία των σαφών ρόλων μπορεί να διαπιστωθεί σε έρευνες σχετικά με τη συνεργασία νέων και ενηλίκων, οι οποίες δείχνουν ότι όταν οι ενήλικες μοιράζονται την ευθύνη, προσφέρουν πραγματικούς ρόλους και λαμβάνουν σοβαρά υπόψη τις απόψεις των μαθητών, οι νέοι αναπτύσσουν **δεξιότητες** για να γίνουν καλύτεροι πολίτες, αλλά επίσης παραμένουν στα έργα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα (Zeldin et al., 2013). Μπορείτε να δημιουργήσετε μια εκ περιτροπής «Πράσινη Ομάδα» για τη διαχείριση των σταθμών ανακύκλωσης ή μια «Ομάδα Καλοσύνης» για την καθοδήγηση των νέων μαθητών. Η μετατροπή των εργασιών του έργου σε ρουτίνα (για παράδειγμα, κάθε Παρασκευή στην τελευταία ώρα ή τα πρώτα δέκα λεπτά μετά το μεσημεριανό γεύμα) διατηρεί το έργο σε λειτουργία (UNESCO, 2021; Συμβούλιο της Ευρώπης, 2018).

Τέλος, είναι σημαντικό να αναστοχαστούμε όχι μόνο για τα αποτελέσματα αλλά και για τη μάθηση. Μην ξεχνάτε ποτέ να ρωτάτε «Τι λειτούργησε και γιατί;», «Τι μας εξέπληξε;» και «Τι θα βελτιώσουμε την επόμενη φορά;». Έρευνες σχετικά με τη κοινωνικο-συναισθηματική μάθηση διαπιστώνουν ότι τα έργα με **δομημένο αναστοχασμό** παράγουν καλύτερα αποτελέσματα σε όλα τα μαθήματα (Durlak et al., 2011).

Εν ολίγοις, η βιώσιμη αλλαγή πηγάζει από τον προσεκτικό σχεδιασμό, τη συνεργασία με σεβασμό, τα αποδεικτικά στοιχεία που μπορείτε να παρουσιάσετε και τις απλές ρουτίνες για την προώθηση του έργου. Αυτά είναι τα ίδια συστατικά που καθιστούν **τη δημοκρατία αξιόπιστη** σε οποιαδήποτε κλίμακα — από μια τάξη έως μια ήπειρο (UNESCO, 2021; Συμβούλιο της Ευρώπης, 2018; Ηνωμένα Έθνη, 2015).

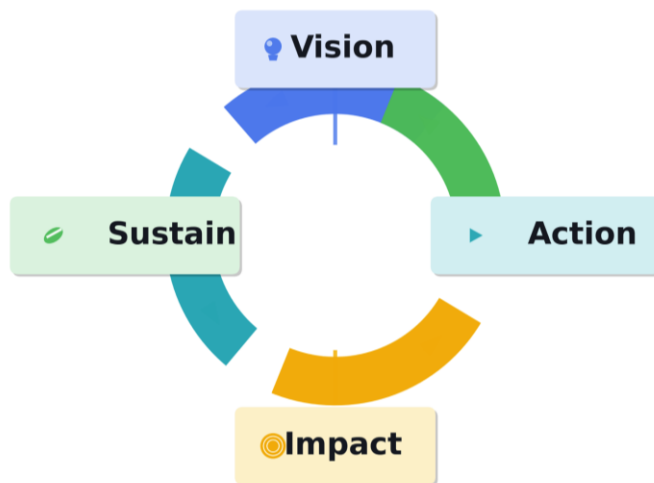
Εταίροι του έργου

universität
wien

Σχήμα 6: Ο κύκλος της αλλαγής.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Γλωσσάριο

Ενεργητικότητα: Το συναίσθημα και η πεποίθηση ότι «μπορώ να αναλάβω δράση και να κάνω τη διαφορά», ειδικά όταν στους μαθητές ανατίθενται πραγματικοί ρόλοι και ευθύνες.

Αντίστροφη σχεδίαση: Σχεδιασμός που ξεκινά από τον τελικό στόχο (την αλλαγή που θέλετε να επιτύχετε) και στη συνέχεια προχωρά προς τα πίσω για να καθορίσει τα βήματα και τα στοιχεία που θα χρειαστείτε κατά τη διάρκεια της πορείας προς την επίτευξη του στόχου.

Κοινό καλό: Τα οφέλη που βοηθούν ολόκληρη την κοινότητα (όχι μόνο ένα άτομο) — όπως η ασφάλεια, η δικαιοσύνη, η ένταξη ή ένα καθαρότερο περιβάλλον στο σχολείο.

GDPR (κανόνες προστασίας δεδομένων / ιδιωτικότητας): Κανόνες της ΕΕ που προστατεύουν τα προσωπικά δεδομένα (ονόματα, φωτογραφίες, στοιχεία επικοινωνίας). Στα σχολικά έργα αυτό σημαίνει: να ζητάτε άδεια, να μοιράζεστε πληροφορίες με προσοχή και να προστατεύετε την ιδιωτικότητα των συμμαθητών σας — ειδικά στο διαδίκτυο, όπου πολλοί άνθρωποι μπορούν να έχουν πρόσβαση.

Ένταξη: Σχεδιασμός δραστηριοτήτων έτσι ώστε όλοι να μπορούν να συμμετέχουν ουσιαστικά: στις δραστηριότητες ένταξης, τα διαφορετικά δυνατά σημεία, οι ανάγκες και οι απαιτήσεις πρόσβασης δεν αντιμετωπίζονται ως δευτερεύοντα ζητήματα, αλλά αντίθετα λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό.

Πιλοτικό έργο: Μια μικρή «δοκιμαστική εφαρμογή» μιας ιδέας για σύντομο χρονικό διάστημα (π.χ. δύο εβδομάδες) για να δούμε τι λειτουργεί — και τι όχι — πριν την δοκιμάσουμε σε μεγαλύτερη κλίμακα.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Δραστηριότητες ενότητας

Δραστηριότητα 1: Σύρε προς τα πάνω για τα δικαιώματα

Τίτλος δραστηριότητας: #SwipeUpforRights	
Μαθησιακοί στόχοι	- Χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ως εργαλείου για την κοινωνική δράση. - Να κατανοήσουν τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα και να προωθήσουν τη θετική ευαισθητοποίηση και τον σεβασμό. - Ανάπτυξη δεξιοτήτων στην οπτική αφήγηση, την επικοινωνία και την ψηφιακή ιθαγένεια.
Ευθυγράμμιση με τους ΣΒΑ	Στόχος 16 - Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί Στόχος 10 - Μείωση των ανισοτήτων
Σύνδεση με τις αξίες και την ταυτότητα της ΕΕ	Συμμετοχή των νέων στη δημοκρατία, ανθρώπινη αξιοπρέπεια, ισότητα και ελευθερία.
Ηλικία/Επίπεδο	Κάτω γυμνάσιο (13–15)
Προαπαιτούμενες γνώσεις	Βασικές γνώσεις σχετικά με τις έννοιες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και εξοικείωση με το περιεχόμενο των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.
Διάρκεια	45' + 45' (Εισαγωγή –10'; Επιλογή θέματος και σενάριο (30'); Εγγραφή και ανάρτηση (30'); Ανατροφοδότηση (20')
Μέγεθος ομάδας & Ομαδοποίηση	Ομάδες των 3 ή 4 μαθητών, με κάθε ομάδα να επικεντρώνεται σε ένα συγκεκριμένο ανθρώπινο δικαίωμα.
Περιβάλλον	Τάξη / Εξωτερικός χώρος

Εταίροι του έργου

Υλικά και πόροι	Smartphones / tablets και δωρεάν εφαρμογή επεξεργασίας βίντεο (CapCut, INShot); Πρότυπο σχεδιασμού σεναρίου και άλλα βίντεο, ως παραδείγματα.
Συμμετοχή της κοινότητας/των ενδιαφερόμενων μερών (προαιρετικά)	Τα βίντεο μπορούν να δημοσιευτούν στις επίσημες σελίδες του σχολείου στο Instagram και στο TikTok. Υπάρχει επίσης η δυνατότητα να προσκληθεί ένας νεαρός influencer ή ακτιβιστής για να αξιολογήσει ή να αναδημοσιεύσει το περιεχόμενο.
Προσβασιμότητα και ένταξη	Ευέλικτοι ρόλοι για κάθε μέλος της ομάδας. Χρήση υποτίτλων και σαφούς αφήγησης.
Περιγραφή	
Ένα δημιουργικό σχολικό έργο όπου οι μαθητές χρησιμοποιούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για να ευαισθητοποιήσουν το κοινό σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα μέσω εντυπωσιακών βίντεο/reels διάρκειας 15–30 δευτερολέπτων. Κάθε ανάρτηση περιλαμβάνει μια πρόσκληση για δράση και προτρέπει τους θεατές να σκεφτούν, να απαντήσουν ή να αναδημοσιεύσουν — αποδεικνύοντας ότι ακόμη και μια απλή κύλιση της οθόνης μπορεί να πυροδοτήσει την αλλαγή. Ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει τον σκοπό αυτής της εργασίας και εξηγεί ότι οι μαθητές θα δημιουργήσουν ένα σύντομο βίντεο για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, με θέμα τα ανθρώπινα δικαιώματα. Στη συνέχεια, οι μαθητές επιλέγουν ένα θέμα (εκπαίδευση, ελευθερία του λόγου, δικαιοσύνη, ισότητα των φύλων, καταπολέμηση των διακρίσεων...) και σχεδιάζουν το μήνυμά τους και μια πρόκληση για τους θεατές. Μετά από αυτό, οι μαθητές γυρίζουν τη σκηνή τους (μέγιστη διάρκεια 30 δευτερόλεπτα) σε μορφή reel και τη μοιράζονται στον λογαριασμό του σχολείου (εάν υπάρχει) ή στην πλατφόρμα της τάξης. Τέλος, η τάξη αναλύει όλα τα reels και δίνει ανατροφοδότηση.	
Αξιολόγηση	

Εταίροι του έργου

universität
wien

Διαμορφωτική αξιολόγηση	Σαφήνεια του μηνύματος, εφαρμογή των γνώσεων σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα στη γλώσσα των κοινωνικών μέσων, συνεργασία και σεβασμός.
Συνολική αξιολόγηση (εάν υπάρχει)	Ένα βίντεο σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα.
Μαθητής Αυτοαξιολόγηση	Θα το μοιραζόμουν αυτό στο προφίλ μου; Αυτό αλλάζει την άποψη κάποιου;
Ανατροφοδότηση από συμμαθητές	«Εγώ» – «Πίστευα ότι... Τώρα πιστεύω ότι» – Σκεφτείτε τι έχετε μάθει για το θέμα που μελετάμε και συμπληρώστε τις παρακάτω προτάσεις: Πίστευα ότι... Τώρα πιστεύω ότι...
Τεκμηρίωση, αποδεικτικά στοιχεία και παρακολούθηση	
Αποδεικτικά στοιχεία που πρέπει να συλλέξετε	Φάκελος για την αποθήκευση όλων των βίντεο. Χρησιμοποιήστε τα βίντεο σε ειδικές ημέρες (π.χ. την Ημέρα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων). Προσκαλέστε άλλες τάξεις για να επεκτείνετε την εκστρατεία.
Παρακολούθηση αντίκτυπου	Προβολές, «μου αρέσει», κοινοποιήσεις, σχόλια· Σκέψεις των μαθητών· Νέα βίντεο.
Διάδοση	Κοινωνικά μέσα· Τοπική Συνέλευση· Το πλησιέστερο Κέντρο Europe Direct
Επόμενα βήματα	Επανάληψη της δραστηριότητας με διαφορετικά θέματα· Σύνδεση με τις εικαστικές τέχνες και δημιουργία αφισών· Δημιουργία επίσημης σχολικής εκστρατείας #humanrights
Σκέψεις του εκπαιδευτικού	
Τι λειτούργησε καλά και γιατί; Τι θα άλλαζα την επόμενη φορά;	

Εταίροι του έργου

Αποδεικτικά στοιχεία μάθησης (πληρούνται τα κριτήρια επιτυχίας;)

Ένταξη και ευημερία: ποιοι (δεν) προσεγγίστηκαν;

Συνεργασίες και κοινότητα: προστιθέμενη αξία;

Δραστηριότητα 2: Δίκαιοι δρόμοι

Τίτλος δραστηριότητας: #FairStreets - Δικαιοσύνη στη γειτονιά μας	
Μαθησιακοί στόχοι	- Χρήση της μικροχαρτογράφησης ως εργαλείου για την κοινωνική δράση - Κατανόηση των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην καθημερινή ζωή της πόλης (ισότητα, πρόσβαση, ασφάλεια/ευημερία, συμμετοχή) και προώθηση της θετικής ευαισθητοποίησης και του σεβασμού.
Ευθυγράμμιση με τους ΣΒΑ	ΣΒΑ 11: Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες ΣΒΑ 10: Μείωση των ανισοτήτων Στόχος 16: Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί
Σύνδεση με τις αξίες και την ταυτότητα της ΕΕ	Συμμετοχή των νέων στη δημοκρατία· ανθρωπίνη αξιοπρέπεια, ισότητα και ελευθερία (εφαρμογή στον τοπικό δημόσιο χώρο και τις υπηρεσίες).
Ηλικία/Επίπεδο	Κάτω γυμνάσιο (13–15)

Εταίροι του έργου

Προηγούμενες γνώσεις/Προαπαιτούμενα	- Βασικές έννοιες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων - Ανάγνωση και ερμηνεία βασικών χαρτογραφικών στοιχείων (χάρτες, λεζάντες, προσανατολισμός, απλές κλίμακες) - Προηγούμενη γνώση της γειτονιάς/τοπικής περιοχής (κύριες οδοί, σημεία ενδιαφέροντος, υπηρεσίες και δημόσιοι χώροι)
Διάρκεια	90 λεπτά (ή 45 λεπτά + 45 λεπτά)
Μέγεθος ομάδας & Ομαδοποίηση	Ομάδες των 3 ή 4 μαθητών, όπου κάθε ομάδα επικεντρώνεται σε ένα συγκεκριμένο ζήτημα τοπικής δικαιοσύνης (ένας τόπος / ένα δικαίωμα).
Περιβάλλον	Τάξη + περιβάλλον του σχολείου/εξωτερικός χώρος (ή εναλλακτικά εσωτερικός χώρος με χρήση φωτογραφιών, Street View ή δεδομένων που έχουν συλλεχθεί προηγουμένως).
Υλικά και πόροι	Smartphones / tablets; εκτυπωμένος χάρτης της γειτονιάς ή Google My Maps; Υλικά γραφής και ζωγραφικής;
Συμμετοχή της κοινότητας/των ενδιαφερόμενων μερών (προαιρετικά)	Μέλη της τοπικής κοινότητας. Συμμετοχή γονέων/κηδεμόνων στην ανταλλαγή ιδεών και σε περιπάτους στη γειτονιά.
Προσβασιμότητα και ένταξη	Ευέλικτοι ρόλοι στην ομάδα
Περιγραφή	
Οι μαθητές διερευνούν πώς εκδηλώνονται η δικαιοσύνη και η προσβασιμότητα στη δική τους γειτονιά. Μέσα από σύντομες παρατηρήσεις στο πεδίο και ομαδικές συζητήσεις, εντοπίζουν ένα «σημείο ενδιαφέροντος» και το αναλύουν χρησιμοποιώντας τέσσερις πρίσματα δικαιοσύνης — Ισότητα, Πρόσβαση, Ευημερία/Ασφάλεια και Συμμετοχή.	

Εταίροι του έργου

Καταγράφουν δεδομένα, ερμηνεύουν τη σημασία τους και προτείνουν μικρές, ρεαλιστικές βελτιώσεις. Η δραστηριότητα ολοκληρώνεται με έναν «κριτικό χάρτη» και ένα σύντομο βίντεο σε στυλ κοινωνικών μέσων για να επικοινωνήσουν τα ευρήματα και τις προτάσεις τους.

Αξιολόγηση

Διαμορφωτική αξιολόγηση	Σαφήνεια του μηνύματος, εφαρμογή των τεσσάρων πρισμάτων δικαιοσύνης (Ισότητα, Πρόσβαση, Ασφάλεια, Συμμετοχή), σύνδεση μεταξύ παρατήρησης και ερμηνείας, δημιουργικότητα στην οπτική και ψηφιακή επικοινωνία, συνεργασία και σεβασμός.
Συνολική αξιολόγηση (εάν ισχύει)	Τελικός χάρτης που παρουσιάζει την πρόκληση που εντοπίστηκε από την κοινότητα και τις προτάσεις που αναπτύχθηκαν για την επίλυσή της (τα γεγονότα διακρίνονται από τις απόψεις, η σχέση αιτίου-αποτελέσματος είναι σαφής), αποδεικνύοντας σαφή κατανόηση των τεσσάρων προοπτικών, ακριβή ερμηνεία του επιλεγμένου κρίσιμου σημείου και ρεαλιστικές και εφικτές ιδέες για βελτίωση.
Μαθητής Αυτοαξιολόγηση	Πώς άλλαξε η οπτική μου για τη γειτονιά μου μετά από αυτή τη δραστηριότητα; Τι έμαθα για τη δικαιοσύνη, την πρόσβαση, την ασφάλεια και τη συμμετοχή στην κοινότητά μου;
Ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές	«Παλιά πίστευα... Τώρα πιστεύω...» σχετικά με το ζήτημα δικαιοσύνης στη γειτονιά μας (μία συγκεκριμένη παρατήρηση ανά συμμαθητή). Μία θερμή (δύναμη) + μία σοφή (εφαρμόσιμη) πρόταση που συνδέεται με τα κριτήρια επιτυχίας.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Τεκμηρίωση, αποδεικτικά στοιχεία και παρακολούθηση	
Αποδεικτικά στοιχεία προς συλλογή	- Σημειώσεις πεδίου και παρατηρήσεις από το «καυτό σημείο» της γειτονιάς - Σκίτσα, φωτογραφίες ή χάρτες με σημειώσεις - Σημειώσεις ομαδικής συζήτησης ή φύλλα ανάλυσης - Τελικός «κρίσιμος χάρτης» ή πίνακας που παρουσιάζει τα εντοπισμένα προβλήματα και τις προτεινόμενες λύσεις
Παρακολούθηση επιπτώσεων	Αλλαγές στην κατανόηση των μαθητών σχετικά με τη δικαιοσύνη, την πρόσβαση, την ασφάλεια και τη συμμετοχή στην κοινότητά τους.
Διάδοση	Κοινωνικά μέσα; Τοπική Συνέλευση;
Επόμενα βήματα	- Επικοινωνήστε με το τοπικό συμβούλιο ή το κοινοτικό συμβούλιο και μοιραστείτε τους χάρτες και τα βίντεο (μια σύντομη οπτική αναφορά προς τις τοπικές αρχές, π.χ. «3 πιθανές βελτιώσεις για τη γειτονιά μας»); - Διοργανώστε μια δημόσια έκθεση (στο σχολείο, στη βιβλιοθήκη ή στο διαδίκτυο).
Σκέψεις του εκπαιδευτικού	
Τι λειτούργησε καλά και γιατί; Τι θα άλλαζα την επόμενη φορά; Αποδεικτικά στοιχεία μάθησης (πληρούνται τα κριτήρια επιτυχίας); Ένταξη και ευημερία: ποιοι (δεν) προσεγγίστηκαν; Συνεργασίες και κοινότητα: προστιθέμενη αξία;	

Εταίροι του έργου

universität
wien

Δραστηριότητα 3: «Έρευνα για την ποιότητα του νερού – Είναι καθαρό το νερό μας;»

Τίτλος δραστηριότητας: Έρευνα για την ποιότητα του νερού – Είναι καθαρό το νερό μας;	
Μαθησιακοί στόχοι	Διερεύνηση της ποιότητας του νερού χρησιμοποιώντας απλές μεθόδους STEAM. Κατανόηση του τρόπου με τον οποίο η ρύπανση του νερού επηρεάζει την ανθρώπινη υγεία και τα οικοσυστήματα. Ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής σκέψης, ανάλυσης δεδομένων και επίλυσης προβλημάτων. Δημιουργία θετικής στάσης απέναντι στη βιώσιμη χρήση των υδάτινων πόρων.
Συμμόρφωση με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης	Στόχος 6 – Καθαρό νερό και αποχέτευση Στόχος 3 – Καλή υγεία και ευημερία Στόχος 14 – Ζωή κάτω από το νερό
Σύνδεση με τις αξίες και την ταυτότητα της ΕΕ	-Υπεύθυνη κατανάλωση και περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση. -Ανθρώπινη αξιοπρέπεια και δικαίωμα σε ένα υγιές και ασφαλές περιβάλλον.

Εταίροι του έργου

	-Ιθαγένεια και ευθύνη για την ευημερία της κοινότητας.
Ηλικία/Επίπεδο	Μαθητές ηλικίας 10–11 ετών (τέλος της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης)
Προηγούμενες γνώσεις/Προαπαιτούμενα	Βασικές γνώσεις σχετικά με τη φύση και το νερό ως πόρο. Ικανότητα να πραγματοποιούν απλές μετρήσεις και να καταγράφουν δεδομένα.
Διάρκεια	90 λεπτά (ή 45 λεπτά + 45 λεπτά) Εισαγωγή και ασφάλεια (10 λεπτά) Διεξαγωγή μετρήσεων (30 λεπτά) Καταγραφή και ανάλυση αποτελεσμάτων (30 λεπτά) Συζήτηση και συστάσεις (20 λεπτά)
Μέγεθος ομάδων και κατανομή	3–4 μαθητές ανά ομάδα, κάθε ομάδα εξετάζει ένα ξεχωριστό δείγμα νερού ή παράμετρο.
Περιβάλλον	Τάξη / εξωτερικός χώρος / αυλή του σχολείου / κοντινό υδάτινο σώμα.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Υλικά και πόροι	Κιτ ανάλυσης νερού (pH, θολότητα, θερμοκρασία, διαύγεια). Γυάλινα δοχεία για δείγματα. Θερμόμετρα, ογκομετρικοί κύλινδροι, πίνακες μετρήσεων. Φύλλα εργασίας για την καταγραφή δεδομένων. Εάν είναι δυνατόν – τάμπλετ για τη λήψη φωτογραφιών και την καταγραφή σημειώσεων.
Συμμετοχή της κοινότητας/των ενδιαφερόμενων μερών (προαιρετικό)	-Είναι δυνατή η συνεργασία με έναν τοπικό ή περιβαλλοντικό ειδικό. -Παρουσιάστε τα αποτελέσματα της έρευνας στη σχολική κοινότητα ή στους γονείς. -Χρησιμοποιήστε τα δεδομένα που συλλέξατε για να δημιουργήσετε μια σχολική περιβαλλοντική εκστρατεία.
Προσβασιμότητα και ένταξη	Ρόλοι: υπεύθυνοι μετρήσεων, φωτογράφοι, αναλυτές, υπεύθυνοι για την ανάπτυξη παρουσιάσεων. Απλές, οπτικές δοκιμασίες κατάλληλες για ποικίλες μαθησιακές ανάγκες. Σαφείς οδηγίες και δομημένοι πίνακες.
Περιγραφή	

Εταίροι του έργου

universität
wien

Πρόκειται για μια πρακτική, ερευνητική δραστηριότητα που έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει τους μαθητές να κατανοήσουν ποιοι δείκτες ποιότητας του νερού επηρεάζουν την ανθρώπινη υγεία και την κατάσταση των οικοσυστημάτων. Ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει εν συντομία τις αιτίες της ρύπανσης των υδάτων, εξηγεί τον σκοπό της έρευνας και τους κανόνες ασφαλείας.

Οι ομάδες ερευνούν διαφορετικά δείγματα νερού (από βρύσες, λίμνες, λακκούβες, συλλέκτες βροχής κ.λπ.) ή πραγματοποιούν διαφορετικές μετρήσεις. Οι μαθητές μετρούν το pH, τη θερμοκρασία, τη διαύγεια και την εμφάνιση του νερού, καταγράφουν τα αποτελέσματα σε έναν πίνακα και τα συγκρίνουν με τα πρότυπα καθαρού νερού.

Στη συνέχεια, όλες οι ομάδες συζητούν ποιοι παράγοντες θα μπορούσαν να έχουν προκαλέσει τις διαφορές και διατυπώνουν συστάσεις για τη μείωση της ρύπανσης των υδάτων και την προστασία των υδάτινων πόρων. Τέλος, οι ομάδες παρουσιάζουν τα συμπεράσματά τους, συνοδεύοντάς τα με φωτογραφίες ή σύντομα σχόλια.

Αξιολόγηση

Διαμορφωτική αξιολόγηση

Ακριβείς μετρήσεις και τήρηση των κανόνων ασφαλείας.

Ικανότητα ανάλυσης δεδομένων και εξήγησης των αποτελεσμάτων.

Ενεργή συνεργασία εντός της ομάδας.

Σαφώς διατυπωμένες προτάσεις για την προστασία του νερού.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Συνολική αξιολόγηση (εάν ισχύει)	Συμπληρωμένο φύλλο έρευνας και σύντομη ομαδική παρουσίαση.
Μαθητής Αυτοαξιολόγηση	Κατανοώ ποιοι δείκτες δείχνουν την ποιότητα του νερού; Μπορώ να εξηγήσω πώς οι άνθρωποι συμβάλλουν στη ρύπανση του νερού; Τι μπορώ να κάνω προσωπικά για να βελτιώσω το περιβάλλον μου;
Ανατροφοδότηση από συμμαθητές	Πρότυπο: «Πριν, πίστευα... αλλά τώρα πιστεύω...» Οι μαθητές εκφράζουν πώς έχει αλλάξει η κατανόησή τους για την ποιότητα του νερού ή τη διαδικασία έρευνας.
Τεκμηρίωση, αποδεικτικά στοιχεία και παρακολούθηση	
Αποδεικτικά στοιχεία που πρέπει να συλλεχθούν	Συμπληρωμένα φύλλα έρευνας. Φωτογραφίες από τις μετρήσεις. Εγγραφές ή διαφάνειες από τις ομαδικές παρουσιάσεις. Εάν το σχολείο συμμετέχει στο πρόγραμμα «Eco-Schools», τα αποτελέσματα μπορούν να συμπεριληφθούν στις εκθέσεις περιβαλλοντικής παρακολούθησης.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Παρακολούθηση επιπτώσεων	Σκέψεις των μαθητών. Εφαρμογή των προτεινόμενων δράσεων στην τάξη ή στο σχολείο. Αλλαγές στη συμπεριφορά των μαθητών (εξοικονόμηση νερού, περιβαλλοντική ευθύνη).
Διάδοση	Παρουσίαση στην σχολική κοινότητα. Δημοσίευση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης του σχολείου. Έκθεση στον διάδρομο: «Τα αποτελέσματα της έρευνάς μας για το νερό». Συνεργασία με τοπικά κέντρα οικολογίας.
Επόμενα βήματα	Επανάληψη της έρευνας σε διαφορετική εποχή και σύγκριση των αποτελεσμάτων. Ενσωμάτωση των μαθηματικών (γραφήματα), της βιολογίας (βιοποικιλότητα του νερού) και της πληροφορικής (οπτικοποίηση δεδομένων). Ξεκινήστε ένα μακροπρόθεσμο «Σχολικό Πρόγραμμα Παρακολούθησης του Νερού».
Σκέψεις του εκπαιδευτικού	
Τι λειτούργησε καλά και γιατί; Πού αντιμετώπισαν δυσκολίες οι μαθητές;	

Εταίροι του έργου

Επιτύχαμε τους μαθησιακούς στόχους;

Πόσο επιτυχημένοι ήμασταν στη συμμετοχή όλων των μαθητών;

Πώς ωφελήθηκε η κοινότητα από τη δραστηριότητα;

Εταίροι του έργου

universität
wien

Δραστηριότητα 4: Αποστολή χρήσης ενέργειας «Βρείτε τους σπαταλητές ενέργειας!»

Τίτλος δραστηριότητας: Αποστολή χρήσης ενέργειας «Βρείτε τους σπαταλητές ενέργειας!»	
Μαθησιακοί στόχοι	-Εντοπισμός σημείων στο σχολείο όπου σπαταλάται ενέργεια (φως, θέρμανση, ηλεκτρικό ρεύμα, νερό). -Να κατανοήσουν γιατί η εξοικονόμηση ενέργειας είναι σημαντική για τη βιωσιμότητα και τη μείωση της κλιματικής αλλαγής. -Να αναπτύξουν δεξιότητες παρατήρησης, ανάλυσης και επίλυσης προβλημάτων. -Δημιουργία ενός «Σχεδίου Εξοικονόμησης Ενέργειας» για την τάξη ή το σχολείο. -Να ενθαρρύνουν τους μαθητές να αναλαμβάνουν υπεύθυνες δράσεις κάθε μέρα.
Ευθυγράμμιση με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης	-ΣΒΑ 7 – Καθαρή και οικονομικά προσιτή ενέργεια -ΣΒΑ 12 – Υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή -ΣΒΑ 13 – Δράση για το κλίμα -Στόχος 11 – Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες

Εταίροι του έργου

universität
wien

Σύνδεση με τις αξίες και την ταυτότητα της ΕΕ	-Ευθύνη για την προστασία του περιβάλλοντος και την ευημερία της κοινότητας -Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και οι βιώσιμοι τρόποι ζωής -Κοινωνική συμμετοχή και υπεύθυνη χρήση των πόρων -Ενδιαφέρον για το κλίμα και τις μελλοντικές γενιές.
Ηλικία/Επίπεδο	Μαθητές ηλικίας 10-11 ετών
Προαπαιτούμενες γνώσεις	-Βασικές γνώσεις σχετικά με την κατανάλωση ενέργειας στο σπίτι και στο σχολείο. -Ικανότητα παρατήρησης, καταγραφής και αξιολόγησης του περιβάλλοντος.
Διάρκεια	-Εισαγωγή και συζήτηση των στόχων (10 λεπτά) -Αναζήτηση σπατάλης ενέργειας στο σχολείο (30 λεπτά) -Ανάλυση δεδομένων (30 λεπτά) -Παρουσίαση και προετοιμασία του σχεδίου εξοικονόμησης ενέργειας (20 λεπτά)
Μέγεθος ομάδων & Ομαδοποίηση	Ομάδες 3–4 μαθητών, καθεμία από τις οποίες εξερευνά έναν διαφορετικό χώρο του σχολείου (τάξη, διάδρομοι, καφετέρια, τουαλέτες, γυμναστήριο, αυλή).
Περιβάλλον	-Τάξη και χώροι του σχολείου (εσωτερικοί και εξωτερικοί χώροι).
Υλικά και πόροι	-Ταμπλέτες ή κινητά τηλέφωνα για τη λήψη φωτογραφιών (προαιρετικά) -Φύλλα σημειώσεων και πίνακες έρευνας -Θερμόμετρο ή απλοί δείκτες απώλειας θερμότητας (εάν υπάρχουν) -Χάρτης ή αντίγραφο της κάτοψης του σχολείου -Αυτοκόλλητα ή μαρκαδόροι για την επισήμανση σημείων σπατάλης ενέργειας

Εταίροι του έργου

Συμμετοχή της κοινότητας/των ενδιαφερόμενων μερών (προαιρετικό)	-Τα αποτελέσματα μπορούν να παρουσιαστούν στη διοίκηση του σχολείου ή στο προσωπικό συντήρησης. -Το σχέδιο που δημιουργήθηκε μπορεί να ενταχθεί στις περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες του σχολείου. -Μπορεί να προσκληθεί ειδικός σε θέματα ενέργειας για να συζητήσει πιθανές λύσεις.
Προσβασιμότητα και ένταξη	-Σε κάθε ομάδα, κάθε μαθητής επιλέγει έναν ρόλο με τον οποίο αισθάνεται άνετα: παρατηρητής, σημειωτής, φωτογράφος ή παρουσιαστής. -Χρησιμοποιούνται σαφείς πίνακες με εικόνες. -Οι μαθητές που χρειάζονται υποστήριξη μπορούν να επικεντρωθούν σε έναν μόνο τύπο σπατάλης ενέργειας (για παράδειγμα, το φως). -Όλα τα δεδομένα καταγράφονται συνοπτικά με απλές φράσεις.
Περιγραφή	
Πρόκειται για μια ερευνητική αποστολή όπου οι μαθητές γίνονται επιθεωρητές ενέργειας και αναζητούν μέρη όπου σπαταλάται ηλεκτρική ενέργεια, νερό ή θερμότητα. Ο δάσκαλος εξηγεί εν συντομία γιατί η εξοικονόμηση ενέργειας είναι σημαντική τόσο για την κλιματική αλλαγή όσο και για τα καθημερινά έξοδα. Οι ομάδες λαμβάνουν αντίγραφα του χάρτη του σχολείου και των πινάκων έρευνας. Οι μαθητές περιηγούνται σε διάφορους χώρους του σχολείου και ελέγχουν: · αν τα φώτα έχουν μείνει αναμμένα, · αν τα παράθυρα είναι ανοιχτά ενώ η θέρμανση είναι αναμμένη,	

Εταίροι του έργου

- αν στάζουν οι βρύσες,
- αν λειτουργούν συσκευές όταν δεν χρειάζονται,
- αν οι πόρτες έχουν μείνει ανοιχτές και η θερμότητα διαφεύγει.

Επιστρέφοντας στην τάξη, συγκεντρώνουν τα δεδομένα, σημειώνουν τα «σημεία σπατάλης», συζητούν λύσεις και, τέλος, δημιουργούν μια σύντομη λίστα με τις «10 κορυφαίες συμβουλές εξοικονόμησης ενέργειας».

Αξιολόγηση

Διαμορφωτική αξιολόγηση	Οι μαθητές καταγράφουν με ακρίβεια τις παρατηρήσεις τους. Οι ομάδες εξηγούν γιατί ένα συγκεκριμένο σημείο θεωρείται σημείο σπατάλης ενέργειας. Οι προτάσεις των μαθητών είναι πρακτικές και καλά αιτιολογημένες.
Συνολική αξιολόγηση (εάν ισχύει)	Ομαδική παρουσίαση + «Σχέδιο εξοικονόμησης ενέργειας»
Μαθητική Αυτοαξιολόγηση	Παρατηρώ πού μπορώ να εξοικονομήσω ενέργεια ο ίδιος; Τι νέα πράγματα έμαθα σχετικά με τη χρήση ενέργειας στο σχολείο;
Ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές	«Παρατήρησα ότι... Προτείνω ότι...» Οι μαθητές δίνουν ανατροφοδότηση σχετικά με τις λύσεις που βρήκε μια άλλη ομάδα.

Τεκμηρίωση, αποδεικτικά στοιχεία και παρακολούθηση

Αποδεικτικά στοιχεία που πρέπει να συλλεχθούν	Συμπληρωμένοι πίνακες έρευνας Φωτογραφίες των χώρων του σχολείου Συστάσεις της ομάδας για το σχολείο
--	--

Εταίροι του έργου

	Προσθήκες στις αφίσες του «Σχεδίου Εξοικονόμησης Ενέργειας»
Παρακολούθηση επιπτώσεων	Έχουν εφαρμοστεί τουλάχιστον μερικές από τις προτάσεις των μαθητών; Παρατηρούν οι μαθητές αλλαγές στη δική τους συμπεριφορά; Τάσεις στην κατανάλωση ενέργειας (εάν το σχολείο τις παρακολουθεί).
Διάδοση	-Εκθεσιακός χώρος στο διάδρομο: «Βρείτε τους σπαταλητές ενέργειας!» -Άρθρο για τον ιστότοπο του σχολείου -Παρουσίαση στις τάξεις ή στο μαθητικό συμβούλιο -Ενσωμάτωση στο πρόγραμμα Eco-School
Επόμενα βήματα	-Επανάληψη της αποστολής σε άλλη εποχή (χειμώνας/καλοκαίρι) και σύγκριση των αποτελεσμάτων. -Δημιουργία μιας μακροπρόθεσμης πρωτοβουλίας εξοικονόμησης ενέργειας. -Ενσωμάτωση μαθηματικών γραφημάτων και οπτικοποιήσεων πληροφορικής.
Σκέψεις του εκπαιδευτικού	
-Πόσο ενεργά συμμετείχαν οι μαθητές στη δραστηριότητα παρατήρησης; -Ήταν ρεαλιστικές οι προτεινόμενες λύσεις; -Τι θα μπορούσε να βελτιωθεί την επόμενη φορά; -Κατάλαβαν οι μαθητές τη σημασία της εξοικονόμησης ενέργειας;	

Εταίροι του έργου

Εταίροι του έργου

universität
wien

Δραστηριότητα 5: Πρόκληση βίντεο «STOP Plastic!»

Τίτλος δραστηριότητας: Διαγωνισμός βίντεο «STOP Plastic!»	
Μαθησιακοί στόχοι	-Ανάπτυξη της ικανότητας δημιουργίας μιας σύντομης οπτικής ιστορίας με θέμα το περιβάλλον. -Χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ως εργαλείου για την κοινωνική συμμετοχή και τον περιβαλλοντικό ακτιβισμό. -Αναγνώριση βιώσιμων και μη βιώσιμων επιλογών στην καθημερινή ζωή.
Συμμόρφωση με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης	ΣΒΑ 12 – Υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή Στόχος 13 – Δράση για το κλίμα
Σύνδεση με τις αξίες και την ταυτότητα της ΕΕ	Ευθύνη, αλληλεγγύη, φροντίδα για το περιβάλλον, πολιτειότητα.
Ηλικία/Επίπεδο	Μαθητές ηλικίας 10-11 ετών
Προαπαιτούμενες γνώσεις	Βασικές γνώσεις σχετικά με την κλιματική αλλαγή, τη διαλογή απορριμμάτων και τις βιώσιμες επιλογές.
Διάρκεια	45' + 45' (Εισαγωγή –10'; Επιλογή θέματος και σενάριο (30'); Εγγραφή και ανάρτηση (30'); Ανατροφοδότηση (20')
Μέγεθος ομάδας & Ομαδοποίηση	Ομάδες 3–4 μαθητών. Κάθε ομάδα επιλέγει ένα θέμα: μείωση της χρήσης πλαστικού, ανακύκλωση, βιώσιμη διατροφή, εξοικονόμηση ενέργειας, δράσεις για το κλίμα στο σχολείο κ.λπ.
Περιβάλλον	Τάξη / Υπαίθρια τάξη
Υλικά & Πόροι	Κινητά τηλέφωνα / tablet, CapCut / InShot, πρότυπα σχεδιασμού, δείγματα βίντεο.

Εταίροι του έργου

Συμμετοχή της κοινότητας/των ενδιαφερόμενων μερών (προαιρετικά)	-Δημοσίευση βίντεο στο Instagram/TikTok του σχολείου. -Δυνατότητα πρόσκλησης τοπικού περιβαλλοντικού ακτιβιστή ή εκπροσώπου της πρωτοβουλίας «Zero Waste»
Προσβασιμότητα και ένταξη	Σαφή βήματα, υπότιτλοι, προαιρετικοί ρόλοι (σεναριογράφος, ηθοποιός, σκηνοθέτης, μοντέρ)
Περιγραφή	
Μια δημιουργική δραστηριότητα που δείχνει πώς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μπορούν να διαδώσουν μηνύματα σχετικά με βιώσιμες επιλογές. Οι μαθητές δημιουργούν ένα βίντεο διάρκειας 15–30 δευτερολέπτων που αναδεικνύει ένα περιβαλλοντικό θέμα και καλεί τους θεατές να αναλάβουν μια βιώσιμη δράση (π.χ. «Δοκιμάστε μια εβδομάδα χωρίς πλαστικό», «Σβήστε τα φώτα για 1 ώρα», «Διαχωρίστε 5 αντικείμενα για ανακύκλωση»).	
Αξιολόγηση	
Διαμορφωτική αξιολόγηση	Σαφές μήνυμα Ακριβή περιβαλλοντικά στοιχεία Επίδειξη περιβαλλοντικής επιλογής Συνεργασία και δημιουργικότητα
Συνολική αξιολόγηση (εάν ισχύει)	Τελικό βίντεο σχετικά με τον ΣΒΑ 12 ή τον ΣΒΑ 13
Μαθητής Αυτοαξιολόγηση	-Θα μοιραζόμουν αυτό το βίντεο; -Ποιο μήνυμα βιωσιμότητας ήθελα να μεταδώσω;

Εταίροι του έργου

universität
wien

Ανατροφοδότηση από συμμαθητές	Πρότυπο: αποσταλεί
Τεκμηρίωση, αποδεικτικά στοιχεία και παρακολούθηση	
Αποδεικτικά στοιχεία προς συλλογή	-Φάκελος βίντεο - Κοινοποίηση βίντεο σε ειδικές περιστάσεις (Ημέρα της Γης, Εβδομάδα για το Κλίμα) -Πρόσκληση σε άλλες τάξεις για τη συνέχιση της εκστρατείας
Παρακολούθηση επιπτώσεων	-Προβολές, σχόλια και ολοκλήρωση των προκλήσεων -Σκέψεις των μαθητών -Νέες βιώσιμες συνήθειες στο σχολείο
Διάδοση	-Κοινωνικά μέσα -Συνάντηση με την τοπική κοινότητα -Κέντρο Europe Direct
Επόμενα βήματα	-Δημιουργία αφίσας ή σχολικής εκστρατείας -Επανάληψη της δραστηριότητας με ένα νέο θέμα βιωσιμότητας -Ενσωμάτωση στα μαθήματα Καλλιτεχνικής Αγωγής ή Φυσικών Επιστημών
Σκέψεις του εκπαιδευτικού	
-Τι λειτούργησε καλά; -Τι θα άλλαζα την επόμενη φορά; -Συμμετοχή και συναισθηματική ευεξία. -Τι έμαθα; Οι γνώσεις των μαθητών σχετικά με το κλίμα και την κατανάλωση	

Εταίροι του έργου

Δραστηριότητα 6: Ευρωπαϊκή Νεολαία κατά της Φτώχειας

Τίτλος δραστηριότητας: Ευρωπαϊκή Νεολαία κατά της Φτώχειας	
Μαθησιακοί στόχοι	-Οι μαθητές κατανοούν τη σημασία και τις αιτίες της φτώχειας στην Ευρώπη. -Οι μαθητές διερευνούν πώς η φτώχεια συνδέεται με τον ΣΒΑ 1 – Καμία φτώχεια και άλλους σχετικούς ΣΒΑ (2, 3, 4, 10). -Οι μαθητές εξετάζουν πώς οι αξίες της ΕΕ (ισότητα, αξιοπρέπεια, αλληλεγγύη, ανθρώπινα δικαιώματα) καθοδηγούν τον αγώνα κατά της φτώχειας. -Οι μαθητές ασκούν κοινωνικό ακτιβισμό δημιουργώντας μίνι-αφίσες ευαισθητοποίησης που προτείνουν ρεαλιστικές δράσεις για τους νέους. -Οι μαθητές αναστοχάζονται την προσωπική και την ευρωπαϊκή τους ταυτότητα σε σχέση με την κοινωνική δικαιοσύνη.
Ευθυγράμμιση με τους ΣΒΑ	Κύριος ΣΒΑ: ΣΒΑ 1 – Καμία φτώχεια Σχετικοί ΣΒΑ: - ΣΒΑ 2 – Μηδενική πείνα - ΣΒΑ 3 – Καλή υγεία και ευημερία - ΣΒΑ 4 – Ποιοτική εκπαίδευση - ΣΒΑ 10 – Μείωση των ανισοτήτων - ΣΒΑ 17 – Συνεργασίες για τους Στόχους
Σύνδεση με τις αξίες και την ταυτότητα της ΕΕ	-Συνάδει με τις ευρωπαϊκές αξίες: αλληλεγγύη, ένταξη, ισότητα, δικαιοσύνη, ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Εταίροι του έργου

universität
wien

	-Δείχνει πώς η ΕΕ καταπολεμά τη φτώχεια μέσω κοινωνικών πολιτικών, προστασίας των δικαιωμάτων και κοινοτικών προγραμμάτων. -Βοηθά τους μαθητές να βλέπουν τους εαυτούς τους ως ενεργούς Ευρωπαίους πολίτες που εργάζονται για τη δικαιοσύνη και τις ίσες ευκαιρίες.
Ηλικία/Επίπεδο	Ηλικίες 12–17
Προαπαιτούμενες γνώσεις	Βασική κατανόηση των κοινωνικών ζητημάτων.
Διάρκεια	60 λεπτά (με δυνατότητα επέκτασης σε 90)
Μέγεθος ομάδας & Ομαδοποίηση	-Μικρές ομάδες των 3–4 -Όλη η τάξη για συζήτηση -Ατομική αναστοχασμός
Περιβάλλον	Τάξη; χώρος στον τοίχο για την έκθεση αφισών Προαιρετικά ψηφιακά εργαλεία, εάν οι αφίσες δημιουργούνται διαδικτυακά
Υλικά & Πόροι	Χαρτί A3/A4 Μαρκαδόροι, ξυλομπογιές Εκτυπωμένα εικονίδια του ΣΒΑ 1 Βίντεο/κλιπ σχετικά με τη φτώχεια στην Ευρώπη Ενημερωτικά δελτία ή στατιστικά στοιχεία προσαρμοσμένα στους νέους Αυτοκόλλητα σημειώματα για σχόλια
Κοινότητα/	Τοπική ΜΚΟ που ασχολείται με τη φτώχεια ή τα συσσίτια

Εταίροι του έργου

Συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών (προαιρετικά)	Σχολικός κοινωνικός λειτουργός Εθελοντές της κοινότητας ή εκπρόσωπος της τοπικής αυτοδιοίκησης
Προσβασιμότητα και ένταξη	Απλοποιημένα κείμενα και οπτικό υλικό Δυνατότητα ζωγραφικής αντί γραφής Ομάδες μεικτών επιπέδων Οδηγίες βήμα προς βήμα Προσβάσιμη διάταξη της αίθουσας
Περιγραφή	
Οι μαθητές διερευνούν τη φτώχεια στην Ευρώπη, τις αιτίες της και τον τρόπο με τον οποίο επηρεάζει τις κοινότητες. Μαθαίνουν πώς οι αξίες της ΕΕ και ο ΣΒΑ 1 καθοδηγούν τις προσπάθειες για τη μείωση της φτώχειας. Σε ομάδες, δημιουργούν μίνι-αφίσες κοινωνικού ακτιβισμού που ευαισθητοποιούν και προτείνουν απλές δράσεις για τους νέους (π.χ. εκστρατείες δωρεών, μείωση των αποβλήτων, εθελοντισμός). Οι αφίσες θα εκτεθούν σε μια γκαλερί της τάξης.	
Αξιολόγηση	
Διαμορφωτική αξιολόγηση	Ερωτήσεις του εκπαιδευτικού κατά τη διάρκεια των συζητήσεων Παρατήρηση της ομαδικής εργασίας Έλεγχος κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας: «Πείτε μου μία αιτία και μία λύση που εντοπίσατε».

Εταίροι του έργου

Συνολική αξιολόγηση (εάν ισχύει)	Μίνι-αφίσσα που αξιολογείται με ένα απλό κριτήριο (σαφήνεια, σύνδεση με την ΕΕ/τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, ιδέες δράσης, οπτικά στοιχεία) Προαιρετική ομαδική παρουσίαση 1–2 λεπτών
Μαθητής Αυτοαξιολόγηση	Ερώτηση αναστοχασμού: <i>«Ποια δράση κατά της φτώχειας μπορώ να αναλάβω προσωπικά;»</i>
Ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές	Περιήγηση στη γκαλερί Οι μαθητές αφήνουν σχόλια σε αυτοκόλλητα σημειώματα («Μου αρέσει...», «Αυτό με έκανε να σκεφτώ...», «Μια ερώτηση που έχω...»)
Τεκμηρίωση, αποδεικτικά στοιχεία και παρακολούθηση	
Στοιχεία που πρέπει να συλλεχθούν	-Φωτογραφίες των αφισών -Σκέψεις των μαθητών -Σημειώσεις ή αποσπάσματα από συζητήσεις
Παρακολούθηση επιπτώσεων	-Σύντομη ερώτηση πριν/μετά: <i>«Τι μπορούν να κάνουν οι νέοι για να μειώσουν τη φτώχεια;»</i> -Συμμετοχή που παρατηρήθηκε κατά τη διάρκεια της συνεργασίας
Διάδοση	Αναρτήστε αφίσες στους διαδρόμους του σχολείου Διανομή μέσω του σχολικού ενημερωτικού δελτίου, της ιστοσελίδας ή της γωνιάς της ΕΕ Ανταλλαγή αφισών με συνεργαζόμενα σχολεία (eTwinning)
Επόμενα βήματα	Οργάνωση εκστρατείας δωρεάς τροφίμων/ρούχων Συνδέστε τη δράση με μαθήματα σχετικά με την ανισότητα, τη μετανάστευση ή την κοινωνική πολιτική της ΕΕ Προσκαλέστε έναν ομιλητή

Εταίροι του έργου

Σκέψεις του εκπαιδευτικού

Τι λειτούργησε καλά και γιατί;

Τι θα άλλαζα την επόμενη φορά;

Οι μαθητές πληρούσαν τα κριτήρια επιτυχίας;

Ποιοι συμμετείχαν πλήρως; Ποιοι χρειάστηκαν περισσότερη υποστήριξη;

Οι συνεργασίες με την κοινότητα πρόσθεσαν αξία;

Δραστηριότητα 7: Ευρωπαϊκή Νεολαία για τη Δράση για το Κλίμα

Τίτλος δραστηριότητας: Ευρωπαϊκή Νεολαία για τη Δράση για το Κλίμα	
Μαθησιακοί στόχοι	-Οι μαθητές κατανοούν την κλιματική αλλαγή ως παγκόσμια και ευρωπαϊκή πρόκληση. -Οι μαθητές αναγνωρίζουν πώς η δράση για το κλίμα υποστηρίζει τις αξίες της ΕΕ (αλληλεγγύη, βιωσιμότητα, ευθύνη). -Οι μαθητές διερευνούν τον κοινωνικό ακτιβισμό των νέων κατά της κλιματικής αλλαγής. -Οι μαθητές συνεργάζονται για να δημιουργήσουν μίνι-αφίσες που προωθούν τη δράση για το κλίμα σε επίπεδο σχολείου ή κοινότητας.
Ευθυγράμμιση με τους ΣΒΑ	Κύριος ΣΒΑ: -ΣΒΑ 13 – Δράση για το κλίμα

Εταίροι του έργου

	Σχετικοί ΣΒΑ: -ΣΒΑ 7 – Προσιτή και καθαρή ενέργεια -ΣΒΑ 11 – Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες -ΣΒΑ 12 – Υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή -ΣΒΑ 14 – Ζωή κάτω από το νερό -Στόχος 15 – Ζωή στην ξηρά
Σύνδεση με τις αξίες και την ταυτότητα της ΕΕ	-Αναδεικνύει τη βιωσιμότητα, μια βασική ευρωπαϊκή προτεραιότητα. -Συνδέει τον ακτιβισμό για το κλίμα με την ευρωπαϊκή συνεργασία (Πράσινη Συμφωνία, «Fit for 55»). -Ενισχύει τις αξίες της ΕΕ: αλληλεγγύη, δημοκρατία, ανθρώπινα δικαιώματα, κοινωνική και περιβαλλοντική δικαιοσύνη.
Ηλικία/Επίπεδο	12–17 ετών
Προαπαιτούμενες γνώσεις	Βασική κατανόηση των περιβαλλοντικών ζητημάτων.
Διάρκεια	60 λεπτά (μπορεί να παραταθεί έως 90 λεπτά)
Μέγεθος ομάδας & Ομαδοποίηση	Ομάδες των 3–4 μαθητών Εισαγωγή και αναστοχασμός με όλη την τάξη
Περιβάλλον	Τάξη, τραπέζια για ομαδική εργασία Τοίχοι του σχολείου για τη «Γκαλερί Κλιματικού Ακτιβισμού»
Υλικά & Πόροι	Χαρτί ή χαρτόνι Α3

Εταίροι του έργου

universität
wien

	Μαρκαδόροι, χρώματα Αυτοκόλλητα σημειώματα Εκτυπωμένα σύμβολα της ΕΕ και του Στόχου 13 Σύντομο βίντεο για την κλιματική αλλαγή ή τον ακτιβισμό για το κλίμα Μελέτες περιπτώσεων νεαρών ακτιβιστών για το κλίμα στην Ευρώπη (π.χ. Γκρέτα Τούνμπεργκ, Ανουνα ντε Βέβερ)
Συμμετοχή της κοινότητας/των ενδιαφερόμενων μερών (προαιρετικά)	Πρόσκληση τοπικής περιβαλλοντικής ΜΚΟ Συνεργασία με τον οικολογικό σύλλογο του σχολείου Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Δήμου
Προσβασιμότητα και ένταξη	Χρήση εικονιδίων, απλού λεξιλογίου Επιτρέψτε τη ζωγραφική αντί της γραφής Παρέχετε εισαγωγικές φράσεις Ομαδοποίηση μεικτών ικανοτήτων Εναλλακτική επιλογή ψηφιακής αφίσας
Περιγραφή	
Οι μαθητές διερευνούν την κλιματική αλλαγή ως βασική πρόκληση για την Ευρώπη και μαθαίνουν για τον κλιματικό ακτιβισμό των νέων. Σε ομάδες, δημιουργούν μίνι-αφίσες που παρουσιάζουν ένα κλιματικό πρόβλημα, γιατί είναι σημαντικό για την Ευρώπη και μια πρόκληση για δράση που μπορούν να αναλάβουν οι νέοι.	
Αξιολόγηση	
Διαμορφωτική αξιολόγηση	Ο εκπαιδευτικός καθοδηγεί τις ομαδικές συζητήσεις Ελέγχει την κατανόηση μέσω ερωτήσεων «Έλεγχος κλιματικών στοιχείων» με αυτοκόλλητα σημειώματα κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας

Εταίροι του έργου

universität
wien

Συνολική αξιολόγηση (εάν ισχύει)	Κριτήρια αξιολόγησης αφίσας: -Σαφήνεια του μηνύματος -Σύνδεση με την κλιματική αλλαγή και τις αξίες της ΕΕ -Προτεινόμενη δράση -Δημιουργικότητα και ομαδική εργασία
Μαθητής Αυτοαξιολόγηση	Πόσο σίγουρος/η νιώθω για το αν μπορώ να εξηγήσω την κλιματική αλλαγή;» Αναστοχασμός: «Η προσωπική μου δράση για το κλίμα αυτή την εβδομάδα είναι...»
Ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές	Περιήγηση στη γκαλερί με απλές ερωτήσεις: «Κάτι που μου αρέσει...» / «Μια ερώτηση...»
Τεκμηρίωση, αποδεικτικά στοιχεία και παρακολούθηση	
Αποδεικτικά στοιχεία προς συλλογή	Φωτογραφίες από αφίσες Αποσπάσματα από μαθητές
Παρακολούθηση επιπτώσεων	Παρακολούθηση των δεσμεύσεων των μαθητών Σύγκριση της κατανόησης πριν και μετά το μάθημα Παρακολούθηση των οικολογικών δράσεων της τάξης (σβήσιμο φώτων, ανακύκλωση κ.λπ.)
Διάδοση	Ιστοσελίδα του σχολείου ή πίνακας περιβαλλοντικών θεμάτων Παρουσίαση στο μαθητικό συμβούλιο Μοιραστείτε το με ένα σχολείο-εταίρο του Erasmus+/eTwinning
Επόμενα βήματα	Δημιουργία σχεδίου δράσης της τάξης για το κλίμα

Εταίροι του έργου

	Οργανώστε μια «Πράσινη Εβδομάδα» στο σχολείο Σύνδεση με το μάθημα για την Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ
Σκέψεις του εκπαιδευτικού	
-Τι πήγε καλά; -Τι θα αλλάξω την επόμενη φορά; -Συμμετείχαν όλοι οι μαθητές; -Οι αφίσες έδειχναν πραγματική κατανόηση; -Συνέδεσαν οι μαθητές τη δράση για το κλίμα με την ευρωπαϊκή ταυτότητα;	

Εταίροι του έργου

universität
wien

Σχέδια μαθήματος

Σχέδιο μαθήματος 1: Σύρε προς τα πάνω για τα δικαιώματα

Τίτλος μαθήματος: #SwipeUpforRights	
Λογιστική	Πολιτική αγωγή / Κριτική και δημιουργική σκέψη Τάξη/Ομάδα: 12-15 (Γυμνάσιο) Ημερομηνία & Διάρκεια (συνολικά): 45'+45'
Μαθησιακοί στόχοι	- Προσδιορισμός και εξήγηση ενός συγκεκριμένου ανθρώπινου δικαιώματος - Δημιουργία ενός σύντομου και εντυπωσιακού βίντεο, που να συνδέει τις έννοιες - Χρήση ψηφιακών εργαλείων για την συμμετοχή στα κοινά - Να προσελκύσει το κοινό με μια σαφή πρόσκληση για δράση - Να προβούν σε κριτική ανάλυση του έργου και της κριτικής χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, ως πολίτες.
Κριτήρια επιτυχίας	-Οι μαθητές επικοινωνούν με σαφήνεια σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, χρησιμοποιώντας ψηφιακούς πόρους. -Το μήνυμα περιλαμβάνει μια πρόσκληση για δράση. -Οι μαθητές κατανοούν τα δικαιώματα και τις ευθύνες που συνεπάγεται η χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. -Η αλληλοαξιολόγηση και η αυτοαξιολόγηση δείχνουν κριτική σκέψη και ενασχόληση με το θέμα.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Βασικό περιεχόμενο και πόροι	Λέξεις-κλειδιά/έννοιες: Ανθρώπινα δικαιώματα, ψηφιακή ιθαγένεια, παιδεία στα μέσα επικοινωνίας, ακτιβισμός, δικαιοσύνη. Κύριες πηγές: Χάρτης των θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιστοσελίδα του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα, Διεθνής Αμνηστία. Υλικά/εργαλεία: smartphone/tablet και πρόσβαση στο διαδίκτυο, CapCut, INnShot ή άλλη εφαρμογή επεξεργασίας βίντεο, πρότυπο σχεδιασμού.
Μέθοδοι & Ομαδοποίηση	Καθοδηγούμενη συζήτηση σε ομάδες (3 ή 4), δημιουργική παραγωγή και αναστοχασμός (όλη η τάξη).
Ροή μαθήματος (5 βήματα)	Παρακολούθηση, ερωτήσεις, σκέψη, δημιουργία, αναστοχασμός.
Περιγραφή	
1. Εισαγωγή	Στόχος: Ενεργοποίηση προγενέστερων γνώσεων· καθιέρωση της συνάφειας. Δραστηριότητα: Δείξτε 2 παραδείγματα βίντεο ακτιβιστών ή TikToks. Κάντε ερωτήσεις (π.χ. Θα το μοιραζόσασταν; Γιατί; Αυξάνει την ευαισθητοποίηση;) Σύντομη συζήτηση σχετικά με τη χρήση των κοινωνικών μέσων και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Διάρκεια: 10 λεπτά

Εταίροι του έργου

2. Παρουσίαση/Ερευνα	Στόχος: Εξερεύνηση βασικών δικαιωμάτων και ψηφιακής αφήγησης Δραστηριότητα: Ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει το πλαίσιο δικαιωμάτων του ΟΗΕ/ΕΕ. Οι ομάδες επιλέγουν ένα ανθρώπινο δικαίωμα στο οποίο θα επικεντρωθούν/θα εμβαθύνουν. Εισαγωγή ενός πίνακα σχεδιασμού. Διάρκεια: 15 λεπτά
3. Εφαρμογή/Πρακτική	Στόχος: Οι μαθητές εφαρμόζουν τις έννοιες μέσω της δημιουργίας. Δραστηριότητα: Σε ομάδες, οι μαθητές σχεδιάζουν τα βίντεό τους. Συμπεριλάβετε μια πρόκληση («Προσθέστε κάποιον», «Σχολιάστε τη δράση σας»). Διάρκεια: 25 λεπτά
4. Εξατομίκευση & Ενσωμάτωση	Στόχος: Βελτίωση, εξατομίκευση και αναστοχασμός Δραστηριότητα: Κάθε μαθητής συνεισφέρει με μοναδικό τρόπο (π.χ. γράφοντας, υποδυόμενος, μοντάροντας). Οι ομάδες γυρίζουν, ολοκληρώνουν και ανεβάζουν τα βίντεο, και προετοιμάζουν σημεία αναστοχασμού. Διάρκεια: 25 λεπτά

Εταίροι του έργου

5. Ανασκόπηση & Αξιολόγηση	Στόχος: Κοινοποίηση, παροχή ανατροφοδότησης και εδραίωση της μάθησης Δραστηριότητα: Προβολή επιλεγμένων βίντεο. Ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές και ρουτίνα σκέψης «Παλιά πιστεύα ότι... Τώρα πιστεύω ότι...». Ο εκπαιδευτικός ολοκληρώνει και ζητά από τους μαθητές να γράψουν λέξεις-κλειδιά και συμπεράσματα. Διάρκεια: 15 λεπτά
Αξιολόγηση	
Διαμορφωτική αξιολόγηση: Παρατήρηση κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού και της μαγνητοσκόπησης· ποιότητα της συζήτησης μεταξύ συμμαθητών. Συνολική αξιολόγηση: Τελικό βίντεο (χρησιμοποιώντας κριτήρια αξιολόγησης για σαφήνεια, δημιουργικότητα, σύνδεση με τα δικαιώματα, αντίκτυπο) Αυτοαξιολόγηση/αξιολόγηση από συμμαθητές: Παλιά πιστεύα ότι... Τώρα πιστεύω ότι...	
Διαφοροποίηση & ένταξη	Αναθέστε ρόλους στην ομάδα με ευελιξία: συγγραφέας, ομιλητής, επιμελητής, σχεδιαστής... Παρέχετε λεξιλόγιο και οπτικό υλικό. Επιτρέψτε εναλλακτικά αποτελέσματα (οπτικές αφίσες ή ηχητικά) αν χρειαστεί.

Εταίροι του έργου

Εργασία για το σπίτι / Επέκταση (προαιρετικά)	Συντάξτε μια ανασκόπηση για το τοπικό συμβούλιο ή το σχολικό σας συμβούλιο, σχετικά με τη σημασία της χρήσης των κοινωνικών μέσων ως πλατφόρμας ακτιβισμού.
Σημειώσεις / Συμβουλές / Ανασκόπηση	Τι λειτούργησε; τι πρέπει να προσαρμοστεί την επόμενη φορά.

Εταίροι του έργου

Σχέδιο μαθήματος 2: Έρευνα για την ποιότητα του νερού «Είναι καθαρό το νερό μας;»

Τίτλος μαθήματος: Έρευνα για την ποιότητα του νερού – «Είναι καθαρό το νερό μας;»	
Λογιστική	STEAM/ Επιστήμη/Προστασία του περιβάλλοντος Τάξη/Ομάδα: Μαθητές ηλικίας 10–11 ετών Ημερομηνία & Διάρκεια: 45' + 45' Δάσκαλος:
Μαθησιακοί στόχοι	-Κατανόηση των κύριων δεικτών ποιότητας του νερού (pH, διαφάνεια, θερμοκρασία). -Χρήση απλών εργαλείων έρευνας για τη συλλογή δεδομένων. -Ανάλυση των πληροφοριών που συλλέχθηκαν και παρουσίαση συμπερασμάτων. -Κατανόηση των σχέσεων μεταξύ της ποιότητας του νερού, της ανθρώπινης υγείας και της φύσης. -Συνεργασία σε ομάδα και εξεύρεση λύσεων για πιο βιώσιμη συμπεριφορά.
Κριτήρια επιτυχίας	Οι μαθητές είναι σε θέση να πραγματοποιούν ακριβείς μετρήσεις και να καταγράφουν τα αποτελέσματα. Στην ομαδική παρουσίαση, εξηγούν με σαφήνεια τα δεδομένα και τα επιστημονικά συμπεράσματά τους. Οι μαθητές εντοπίζουν τουλάχιστον δύο παράγοντες που μπορεί να προκαλέσουν αλλαγές στην ποιότητα του νερού. Στην ανασκόπησή τους, οι μαθητές αναφέρουν μία αλλαγή συμπεριφοράς που μπορούν να εφαρμόσουν στην καθημερινή τους ζωή.

Εταίροι του έργου

Βασικό περιεχόμενο και πόροι	Βασικοί όροι: Ποιότητα νερού, pH, ρύπανση, οικοσύστημα, παρακολούθηση, βιωσιμότητα. Πόροι: Απλά κιτ ελέγχου νερού Ενημερωτικό υλικό σχετικά με τους δείκτες ασφάλειας του νερού (παρέχεται από τον εκπαιδευτικό) Δείγματα γραφημάτων και πινάκων. Εργαλεία: Δοχεία δειγμάτων, θερμόμετρα, ταινίες/τεστ pH, μετρητές διαφάνειας, φύλλα εργασίας, τάμπλετ (προαιρετικά).
Μέθοδοι & Ομαδοποίηση	Έρευνα σε ομάδες των 3-4 μαθητών. Συζήτηση με όλη την τάξη. Πρακτική εργασία σε εξωτερικούς χώρους και στην τάξη.
Ροή μαθήματος (5 βήματα)	Παρατήρηση - Εξερεύνηση - Έρευνα - Επεξήγηση - Αναστοχασμός.
Περιγραφή	
1. Εισαγωγή	Στόχος: Να ευαισθητοποιήσει τους μαθητές σχετικά με το πρόβλημα και να τους παρακινήσει να το διερευνήσουν. Δραστηριότητα: Ο δάσκαλος δείχνει δύο φωτογραφίες διαφορετικών δειγμάτων νερού (διαυγές έναντι θολού). Ερωτήσεις: Ποιο νερό θα πίνετε; Γιατί; Πώς μπορούμε να καταλάβουμε αν το νερό είναι πραγματικά καθαρό; Παρουσιάστε εν συντομία το θέμα και τους στόχους του μαθήματος. Διάρκεια: 10 λεπτά.

Εταίροι του έργου

2. Παρουσίαση/Ερευν α	Στόχος: Να παρουσιάσουμε τους δείκτες μέτρησης. Δραστηριότητα: Ο εκπαιδευτικός εξηγεί τι είναι το pH, η διαύγεια και η θερμοκρασία. Επίδειξη του τρόπου χρήσης μιας ταινίας μέτρησης pH και του τρόπου καταγραφής των αποτελεσμάτων. Οι ομάδες λαμβάνουν διαφορετικά δείγματα νερού (από τη βρύση, βροχή, λακκούβα, μπουκάλι). Διάρκεια: 15 λεπτά.
3. Εφαρμογή/Πρακτικ ή	Στόχος: Να διεξαχθεί έρευνα και να συλλεχθούν δεδομένα. Δραστηριότητες: Ομάδες: Μέτρηση θερμοκρασίας, pH, αξιολόγηση διαφάνειας Καταχώριση δεδομένων σε πίνακα Λήψη φωτογραφιών (εάν χρησιμοποιούνται tablet). Ο εκπαιδευτικός παρατηρεί, συμβουλεύει και βοηθά στη βελτίωση των μετρήσεων. Διάρκεια: 25 λεπτά.

Εταίροι του έργου

universität
wien

4. Εξατομίκευση & Ενσωμάτωση	Στόχος: Επεξεργασία δεδομένων και εξαγωγή συμπερασμάτων. Δραστηριότητα: Κάθε μαθητής της ομάδας αναλαμβάνει διαφορετικό ρόλο: Ερευνητής: ελέγχει τους δείκτες Συγγραφέας: συμπληρώνει πίνακες Αναλυτής: διατυπώνει συμπεράσματα Παρουσιαστής: προετοιμάζει μια σύντομη παρουσίαση. Οι ομάδες προετοιμάζουν μια παρουσίαση δύο λεπτών: Τι είδους νερό είναι; Τι έδειξαν οι δείκτες; Ποιες συστάσεις έχουμε για το σχολείο ή την κοινότητα; Διάρκεια: 25 λεπτά
5. Ανασκόπηση & Αξιολόγηση	Στόχος: Ενίσχυση της μάθησης μέσω της ανταλλαγής απόψεων και του προβληματισμού. Δραστηριότητα: Οι ομάδες παρουσιάζουν τα αποτελέσματά τους. Συζήτηση: «Ποιο δείγμα νερού είναι το ασφαλέστερο; Γιατί;» Αναστοχασμός χρησιμοποιώντας τη μέθοδο: «Πριν πίστευα ότι..., τώρα καταλαβαίνω ότι...» Οι μαθητές γράφουν μερικές λέξεις-κλειδιά στο φύλλο ασκήσεων τους. Διάρκεια: 15 λεπτά.
Αξιολόγηση	

Εταίροι του έργου

Διαμορφωτική αξιολόγηση:
Παρατήρηση κατά τη διάρκεια της μελέτης.
Ερωτήσεις σχετικά με την κατανόηση των δεικτών
Ποιότητα της ομαδικής συνεργασίας.

Συνολική αξιολόγηση:
Συμπληρωμένο φύλλο μελέτης.
Παρουσίαση 2 λεπτών από την ομάδα με συμπεράσματα.

Αυτοαξιολόγηση και αμοιβαία αξιολόγηση:
«Πριν πίστευα ότι... Τώρα καταλαβαίνω ότι...»
Ένα θετικό σχόλιο για τη δουλειά μιας άλλης ομάδας.

Διαφοροποίηση & ένταξη

Στην ομάδα, κάθε μαθητής επιλέγει την εργασία που του
ταιριάζει καλύτερα (π.χ. μέτρηση, γραφή, φωτογράφιση).

Στους μαθητές που χρειάζονται βοήθεια δίνονται σαφείς
οδηγίες με εικόνες.

Αν ένας μαθητής το βρίσκει πιο δύσκολο, μπορεί να κάνει μόνο
μέρος των μετρήσεων.

Όλα τα δεδομένα καταγράφονται σε απλούς, εύχρηστους
πίνακες με σαφή σύμβολα και εικονογράμματα.

Εργασία για το σπίτι / Επέκταση (προαιρετικά)

Γράψτε μια πρόταση 5-7 προτάσεων για τη σχολική κοινότητα:
«Πώς μπορούμε να εξοικονομούμε και να διατηρούμε το νερό
κάθε μέρα;»

Σημειώσεις / Συμβουλές / Αναστοχασμός

Συμμετείχαν όλοι οι μαθητές στην πρακτική μέτρηση;
Χρειάστηκε περισσότερος χρόνος για την ανάλυση των
αποτελεσμάτων;

Εταίροι του έργου

	Τι λειτούργησε καλύτερα; Τι θα βελτίωνα την επόμενη φορά;
--	---

Σχέδιο μαθήματος 3: Αποστολή κατανάλωσης ενέργειας «Βρείτε τους σπαταλητές ενέργειας»

Τίτλος μαθήματος: Αποστολή για την κατανάλωση ενέργειας «Βρες τους σπαταλητές ενέργειας»	
Λογιστική	STEAM / Περιβαλλοντική εκπαίδευση / Επιστήμες / Πολιτική αγωγή Τάξη/Ομάδα: Μαθητές ηλικίας 10–11 ετών Ημερομηνία & Διάρκεια: 45' + 45' Δάσκαλος: _____
Μαθησιακοί στόχοι	-Να κατανοήσουν πώς και πού σπαταλάται ενέργεια στην καθημερινή σχολική ζωή. -Εφαρμογή δεξιοτήτων παρατήρησης και καταγραφής δεδομένων σε πραγματικό περιβάλλον. -Ανάλυση των πληροφοριών που συλλέχθηκαν και πρόταση λύσεων. -Δημιουργία ενός απλού σχεδίου εξοικονόμησης ενέργειας για την τάξη ή το σχολείο. -Ανάληψη ευθύνης για βιώσιμες καθημερινές δράσεις.
Κριτήρια επιτυχίας	-Οι μαθητές μπορούν να εντοπίσουν παραδείγματα σπατάλης ενέργειας.

Εταίροι του έργου

	-Οι ομάδες καταγράφουν σαφείς και αιτιολογημένες παρατηρήσεις σε tablet ή φύλλο εργασίας. -Οι προτεινόμενες λύσεις είναι ρεαλιστικές και εφαρμόσιμες στο σχολικό περιβάλλον. -Κατά τη διάρκεια της ανασκόπησης, οι μαθητές αναφέρουν τουλάχιστον μία προσωπική αλλαγή που μπορούν να κάνουν οι ίδιοι.
Βασικό περιεχόμενο και πόροι	Βασικοί όροι: εξοικονόμηση ενέργειας, σπατάλη, βιωσιμότητα, κλιματική αλλαγή, υπεύθυνη κατανάλωση. Βασικοί πόροι: παραδείγματα εξοικονόμησης ενέργειας που παρέχονται από τον εκπαιδευτικό, ένα αντίγραφο του σχολικού σχεδίου, απλά εργαλεία μέτρησης ή καταγραφής. Υλικό: Σημειωματάρια και πίνακες παρατήρησης Μαρκαδόροι/αυτοκόλλητα Ταμπλέτες ή τηλέφωνα (προαιρετικά) Θερμόμετρο (εάν υπάρχει) Χάρτης σχολείου/κατόψεις.
Μέθοδοι & Ομαδοποίηση	Ομαδική έρευνα (3-4 μαθητές), συζήτηση στην τάξη, πρακτική περιβαλλοντική έρευνα.
Ροή μαθήματος (5 βήματα)	Παρατήρηση - Εξερεύνηση - Διερεύνηση - Επεξήγηση - Αναστοχασμός.
Περιγραφή	

Εταίροι του έργου

universität
wien

1. Εισαγωγή	Στόχος: Να κατανοήσουν οι μαθητές γιατί η εξοικονόμηση ενέργειας είναι σημαντική για το σχολείο και το περιβάλλον. Δραστηριότητα: Ο δάσκαλος δείχνει 2-3 φωτογραφίες από πραγματικές καταστάσεις (π.χ. φώτα που έχουν μείνει αναμμένα σε μια άδεια τάξη, ένα παράθυρο που έχει μείνει ανοιχτό το χειμώνα, μια βρύση που στάζει). Ερωτήσεις: Πού σπαταλάται ενέργεια εδώ; Ποιος υποφέρει ως αποτέλεσμα αυτού — η φύση, το σχολείο, εμείς οι ίδιοι; Παρουσιάστε εν συντομία την «αποστολή»: η τάξη γίνεται επιθεωρητές ενέργειας. Διάρκεια: 10 λεπτά
2. Παρουσίαση/Ερευνα	Στόχος: Να κατανοήσουμε τι θα παρακολουθήσουμε και πώς. Δραστηριότητα: Ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει τέσσερις κατηγορίες αποβλήτων: -Φως, -Ηλεκτρική ενέργεια/συσσκευές, -Θέρμανση/ανοιχτά παράθυρα, -Νερό. Εξηγεί πώς να συμπληρώσουν τον πίνακα έρευνας και δείχνει την κάτοψη του σχολείου.

Εταίροι του έργου

universität
wien

	Οι ομάδες επιλέγουν περιοχές: αίθουσες διδασκαλίας, διαδρόμους, καντίνα, τουαλέτες, προαύλιο. Διάρκεια: 15 λεπτά.
3. Εφαρμογή/Πρακτική ή	Στόχος: Συλλογή δεδομένων σε πραγματικό περιβάλλον. Δραστηριότητα: Οι ομάδες μεταβαίνουν στους χώρους που τους έχουν ανατεθεί. Καταγράφουν: τα φώτα που είναι αναμμένα, συσκευές που λειτουργούν, ανοιχτά παράθυρα, σταγόνες νερού, συσκευές που δεν χρησιμοποιεί κανείς, πόρτες που δεν κλείνουν (απώλεια θερμότητας). Τα παιδιά καταγράφουν τις παρατηρήσεις τους σε έναν πίνακα και, αν είναι δυνατόν, φωτογραφίζουν τα στοιχεία. Διάρκεια: 25 λεπτά.
4. Εξατομίκευση & Ενσωμάτωση	Στόχος: Να αναπτυχθεί ένα σχέδιο εξοικονόμησης ενέργειας. Δραστηριότητες: Επιστρέφοντας στην τάξη, οι μαθητές: συγκεντρώνουν τα δεδομένα σε ένα φύλλο χαρτιού, σημειώνουν τα «σημεία σπατάλης θερμότητας/ενέργειας», συζητούν: τι προκαλεί το πρόβλημα; Τι μπορούμε να αλλάξουμε;

Εταίροι του έργου

	Κάθε ομάδα δημιουργεί τις 5 κορυφαίες προτάσεις εξοικονόμησης ενέργειας για την περιοχή τους. Ρόλοι: Παρατηρητής (συλλέγει δεδομένα), Συγγραφέας (συμπληρώνει πίνακες), Αναλυτής (προτείνει λύσεις), Εκφωνητής (προετοιμάζει την παρουσίαση). Χρόνος: 25 λεπτά
5. Ανασκόπηση & Αξιολόγηση	Στόχος: Να συνοψιστεί και να ενισχυθεί η μάθηση. Δραστηριότητα: Οι ομάδες παρουσιάζουν εν συντομία τα αποτελέσματα των αποστολών τους. Όλοι συνεργάζονται για να δημιουργήσουν ένα κοινό σχέδιο εξοικονόμησης ενέργειας για το σχολείο. Αναστοχασμός (γραπτός): «Σήμερα συνειδητοποίησα ότι... Από αύριο, θα μπορούσα να...» Διάρκεια: 15 λεπτά
Αξιολόγηση	
Διαμορφωτικοί έλεγχοι: Ακρίβεια παρατήρησης Ομαδική συνεργασία Ρεαλισμός των προτάσεων. Συνολική αξιολόγηση: Ομαδική παρουσίαση + Οι 5 κορυφαίες συμβουλές για την εξοικονόμηση ενέργειας. Αυτοαξιολόγηση/αξιολόγηση από τους συμμαθητές: «Παρατήρησα ότι... Προτείνω ότι...»	

Εταίροι του έργου

Διαφοροποίηση & ένταξη	Οι μαθητές επιλέγουν οι ίδιοι την καταλληλότερη μέθοδο αξιολόγησης (γραφή, παρατήρηση, φωτογραφία). Χρησιμοποιούνται σαφείς πίνακες έρευνας με εικόνες. Για τους μαθητές που αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες δυσκολίες, η εργασία μπορεί να απλοποιηθεί – μπορούν να ερευνήσουν μόνο ένα πρόβλημα (π.χ. το φως). Όλα τα δεδομένα καταγράφονται με σύντομες, απλές προτάσεις.
Εργασία για το σπίτι / Επέκταση (προαιρετικά)	-Ετοιμάστε ένα σύντομο μήνυμα για τους γονείς: -«Πώς μπορούμε να εξοικονομήσουμε ενέργεια στο σπίτι;»
Σημειώσεις / Συμβουλές / Ανασκόπηση	-Συμμετείχαν όλοι οι μαθητές στην πρακτική μέτρηση; -Χρειάστηκε περισσότερος χρόνος για την ανάλυση των αποτελεσμάτων; -Τι λειτούργησε καλύτερα; -Τι θα βελτίωνα την επόμενη φορά;

Εταίροι του έργου

universität
wien

Σχέδιο μαθήματος 4: Βρείτε τις πηγές σπατάλης ενέργειας

Τίτλος μαθήματος:

Αποστολή κατανάλωσης ενέργειας «Βρείτε τους σπαταλητές ενέργειας»

Λογιστική	STEAM / Περιβαλλοντική εκπαίδευση / Επιστήμες / Πολιτική αγωγή Τάξη/Ομάδα: Μαθητές ηλικίας 10–11 ετών Ημερομηνία & Διάρκεια: 45' + 45' Δάσκαλος: _____
Μαθησιακοί στόχοι	-Να κατανοήσουν πώς και πού σπαταλάται ενέργεια στην καθημερινή σχολική ζωή. -Εφαρμογή δεξιοτήτων παρατήρησης και καταγραφής δεδομένων σε πραγματικό περιβάλλον. -Ανάλυση των πληροφοριών που συλλέχθηκαν και πρόταση λύσεων. -Δημιουργήστε ένα απλό σχέδιο εξοικονόμησης ενέργειας για την τάξη ή το σχολείο. -Αναλάβετε την ευθύνη για βιώσιμες καθημερινές πράξεις.
Κριτήρια επιτυχίας	-Οι μαθητές μπορούν να εντοπίσουν παραδείγματα σπατάλης ενέργειας. -Οι ομάδες καταγράφουν σαφείς και αιτιολογημένες παρατηρήσεις σε tablet ή φύλλο εργασίας. -Οι προτεινόμενες λύσεις είναι ρεαλιστικές και εφαρμόσιμες στο σχολικό περιβάλλον.

Εταίροι του έργου

	-Κατά τη διάρκεια της ανασκόπησης, οι μαθητές αναφέρουν τουλάχιστον μία προσωπική αλλαγή που μπορούν να κάνουν οι ίδιοι.
Βασικό περιεχόμενο και πόροι	Βασικοί όροι: εξοικονόμηση ενέργειας, σπατάλη, βιωσιμότητα, κλιματική αλλαγή, υπεύθυνη κατανάλωση. Βασικοί πόροι: παραδείγματα εξοικονόμησης ενέργειας που παρέχονται από τον εκπαιδευτικό, ένα αντίγραφο του σχολικού σχεδίου, απλά εργαλεία μέτρησης ή καταγραφής. Υλικό: Σημειωματάρια και πίνακες παρατήρησης Μαρκαδόροι/αυτοκόλλητα Ταμπλέτες ή κινητά τηλέφωνα (προαιρετικά) Θερμόμετρο (εάν υπάρχει) Χάρτης σχολείου/κατόψεις.
Μέθοδοι & Ομαδοποίηση	Ομαδική έρευνα (3-4 μαθητές), συζήτηση στην τάξη, πρακτική περιβαλλοντική έρευνα.
Ροή μαθήματος (5 βήματα)	Παρατήρηση - Εξερεύνηση - Διερεύνηση - Επεξήγηση - Αναστοχασμός.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Περιγραφή	
1. Εισαγωγή	Στόχος: Να κατανοήσουν οι μαθητές γιατί η εξοικονόμηση ενέργειας είναι σημαντική για το σχολείο και το περιβάλλον. Δραστηριότητα: Ο δάσκαλος δείχνει 2-3 φωτογραφίες από πραγματικές καταστάσεις (π.χ. φώτα που έχουν μείνει αναμμένα σε μια άδεια τάξη, ένα παράθυρο που έχει μείνει ανοιχτό το χειμώνα, μια βρύση που στάζει). Ερωτήσεις: Πού σπαταλάται ενέργεια εδώ; Ποιος υποφέρει ως αποτέλεσμα αυτού — η φύση, το σχολείο, εμείς οι ίδιοι; Παρουσιάστε εν συντομία την «αποστολή»: η τάξη γίνεται επιθεωρητές ενέργειας. Διάρκεια: 10 λεπτά.
2. Παρουσίαση/Ερευνα	Στόχος: Να κατανοήσουμε τι θα παρακολουθούμε και πώς. Δραστηριότητα: Ο δάσκαλος παρουσιάζει τέσσερις κατηγορίες αποβλήτων: -Φως, -Ηλεκτρική ενέργεια/συσσκευές, -Θέρμανση/ανοιχτά παράθυρα, -Νερό.

Εταίροι του έργου

universität
wien

	Εξηγεί πώς να συμπληρώσουν τον πίνακα έρευνας και δείχνει την κάτοψη του σχολείου. Οι ομάδες επιλέγουν περιοχές: αίθουσες διδασκαλίας, διαδρόμους, καντίνα, τουαλέτες, προαύλιο. Διάρκεια: 15 λεπτά.
3. Εφαρμογή/Πρακτική	Στόχος: Συλλογή δεδομένων σε πραγματικό περιβάλλον. Δραστηριότητα: Οι ομάδες μεταβαίνουν στους χώρους που τους έχουν ανατεθεί. Καταγράφουν: τα φώτα που είναι αναμμένα, συσκευές που λειτουργούν, ανοιχτά παράθυρα, σταγόνες νερού, συσκευές που δεν χρησιμοποιεί κανείς, πόρτες που δεν κλείνουν (απώλεια θερμότητας). Τα παιδιά καταγράφουν τις παρατηρήσεις τους σε έναν πίνακα και, αν είναι δυνατόν, φωτογραφίζουν τα στοιχεία. Διάρκεια: 25 λεπτά.
4. Εξατομίκευση & Ενσωμάτωση	Στόχος: Να αναπτυχθεί ένα σχέδιο εξοικονόμησης ενέργειας. Δραστηριότητες: Επιστρέφοντας στην τάξη, οι μαθητές: συγκεντρώνουν τα δεδομένα σε ένα φύλλο χαρτιού,

Εταίροι του έργου

	σημειώνουν τα «σημεία σπατάλης θερμότητας/ενέργειας», συζητούν: τι προκαλεί το πρόβλημα; Τι μπορούμε να αλλάξουμε; Κάθε ομάδα δημιουργεί τις 5 κορυφαίες προτάσεις εξοικονόμησης ενέργειας για την περιοχή τους. Ρόλοι: Παρατηρητής (συλλέγει δεδομένα), Συγγραφέας (συμπληρώνει πίνακες), Αναλυτής (προτείνει λύσεις), Εκφωνητής (προετοιμάζει την παρουσίαση). Χρόνος: 25 λεπτά
5. Ανασκόπηση & Αξιολόγηση	Στόχος: Να συνοψιστεί και να ενισχυθεί η μάθηση. Δραστηριότητα: Οι ομάδες παρουσιάζουν εν συντομία τα αποτελέσματα των αποστολών τους. Όλοι συνεργάζονται για να δημιουργήσουν ένα κοινό σχέδιο εξοικονόμησης ενέργειας για το σχολείο. Αναστοχασμός (γραπτός): «Σήμερα συνειδητοποίησα ότι... Από αύριο, θα μπορούσα να...» Διάρκεια: 15 λεπτά
Αξιολόγηση	

Εταίροι του έργου

Διαμορφωτικοί έλεγχοι:

Ακρίβεια παρατήρησης

Ομαδική συνεργασία

Ρεαλισμός των προτάσεων.

Συνολική αξιολόγηση:

Ομαδική παρουσίαση + Οι 5 κορυφαίες συμβουλές για την εξοικονόμηση ενέργειας.

Από τον ίδιο τον μαθητή ή από συμμαθητή:

«Παρατήρησα ότι... Προτείνω να...»

Διαφοροποίηση & ένταξη

Οι μαθητές επιλέγουν οι ίδιοι την καταλληλότερη μέθοδο αξιολόγησης (γραφή, παρατήρηση, φωτογραφία).

Χρησιμοποιούνται σαφείς πίνακες έρευνας με εικόνες.

Για τους μαθητές που αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες δυσκολίες, η εργασία μπορεί να απλοποιηθεί – μπορούν να ερευνήσουν μόνο ένα πρόβλημα (π.χ. το φως).

Όλα τα δεδομένα καταγράφονται με σύντομες, απλές προτάσεις.

Εργασία για το σπίτι / Επέκταση (προαιρετικά)

-Ετοιμάστε ένα σύντομο μήνυμα για τους γονείς:

-«Πώς μπορούμε να εξοικονομήσουμε ενέργεια στο σπίτι;»

Σημειώσεις / Συμβουλές / Ανασκόπηση

- Συμμετείχαν όλοι οι μαθητές στην πρακτική μέτρηση;
- Χρειάστηκε περισσότερος χρόνος για την ανάλυση των αποτελεσμάτων;
- Τι λειτούργησε καλύτερα;
- Τι θα βελτίωνα την επόμενη φορά;

Εταίροι του έργου

Εταίροι του έργου

universität
wien

Σχέδιο μαθήματος 5: «Σταματήστε το πλαστικό»

Τίτλος μαθήματος: «Σταματήστε το πλαστικό»	
Λογιστική	Περιβάλλον, πολιτειότητα, επιστήμες, παιδεία στα μέσα επικοινωνίας Τάξη/Ομάδα: Μαθητές ηλικίας 10–12 ετών Ημερομηνία & Διάρκεια: 45' + 45' Δάσκαλος:
Μαθησιακοί στόχοι	-Να εξηγήσουν γιατί η υπεύθυνη κατανάλωση και η κλιματική αλλαγή είναι σημαντικά θέματα. -Αναγνώριση καθημερινών βιώσιμων/μη βιώσιμων επιλογών. -Δημιουργία ενός σύντομου ενημερωτικού βίντεο με περιβαλλοντικό μήνυμα. -Χρησιμοποιήστε τα κοινωνικά δίκτυα ως πλατφόρμα για περιβαλλοντική δράση. -Να αξιολογούν κριτικά το περιεχόμενο των οπτικοακουστικών μέσων.
Κριτήρια επιτυχίας	Μαθητής: -Μπορεί να εξηγήσει πώς οι βιώσιμες επιλογές συμβάλλουν στη μείωση της κλιματικής αλλαγής. -Αναγνωρίζει τα κύρια σύμβολα διαλογής (PET 1, χαρτί, μέταλλο). -Διαχωρίζει σωστά τα αντικείμενα στα παραδείγματα που παρέχονται. -Προτείνει 1–2 ρεαλιστικούς τρόπους για τη μείωση των απορριμμάτων στην καθημερινή του ζωή. -Δημιουργεί ένα σύντομο, σαφές μήνυμα σε μορφή βίντεο.

Εταίροι του έργου

Βασικό περιεχόμενο και πόροι	Λέξεις-κλειδιά και έννοιες -Κλιματική αλλαγή -Αποτύπωμα CO₂ -Βιώσιμη κατανάλωση -Ανακύκλωση -Μείωση–Επαναχρησιμοποίηση–Ανακύκλωση -Ψηφιακή συμμετοχή των πολιτών Κύριες πηγές -Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης 12 και 13 του ΟΗΕ προσαρμοσμένοι για παιδιά -Πληροφορίες από το Zero Waste Lithuania -Εκπαιδευτικοί πόροι του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος Υλικά/εργαλεία Κινητά τηλέφωνα, tablet, CapCut / InShot, αυτοκόλλητα, δείγματα αποβλήτων, δείγματα βίντεο.
Μέθοδοι & Ομαδοποίηση	-Ομαδική εργασία (3–4 μαθητές) -Πρακτικές δημιουργικές δραστηριότητες -Αναστοχασμός σε ζευγάρια και με όλη την τάξη
Ροή μαθήματος (5 βήματα)	Παρακολούθηση, Ερωτήσεις, Σκέψη, Δημιουργία, Αναστοχασμός.
Περιγραφή	

Εταίροι του έργου

1. Εισαγωγή	Στόχος: Να διεγείρει την περιέργεια και να εισαγάγει το θέμα. Δραστηριότητα: Προβάλετε 1–2 σύντομα βίντεο Reels/TikTok σχετικά με: – τη μείωση της χρήσης πλαστικού – την εξοικονόμηση ενέργειας – βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις Συζήτηση: – Θα μοιραζόσασταν αυτό το βίντεο; Γιατί; – Πώς μπορούν τα κοινωνικά δίκτυα να επηρεάσουν τη δράση για το κλίμα; – Πώς μπορούμε να συμβάλουμε εμείς οι ίδιοι; Διάρκεια: 10 λεπτά
2. Παρουσίαση/Ερευνα	Στόχος: Να κατανοήσουμε τα ζητήματα βιωσιμότητας και τη σύνδεσή τους με τους ΣΒΑ 12 και 13. Δραστηριότητες: -Ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει εν συντομία τους ΣΒΑ 12 και 13. -Οι ομάδες επιλέγουν ένα θέμα: πλαστικό, ενέργεια, μεταφορές, βιώσιμη διατροφή, ένδυση κ.λπ.

Εταίροι του έργου

	-Παρουσιάζεται ένα πρότυπο σχεδιασμού: ο σκοπός της παρουσίασης, το μήνυμα, η πρόκληση για το κοινό. Διάρκεια: 15 λεπτά
3. Εφαρμογή/Πρακτική	Στόχος: Να αρχίσω να δημιουργώ περιεχόμενο βίντεο. Δραστηριότητες: -Οι μαθητές σχεδιάζουν το σενάριο. -Να συμπεριλάβουν μια πρόσκληση για δράση: «Ταξινόμησε 3 αντικείμενα σήμερα και γράψε ένα σχόλιο!» «Μια εβδομάδα χωρίς πλαστικό – λάβετε μέρος!» -Γυρίσματα και αρχική επεξεργασία. Διάρκεια: 25 λεπτά
4. Εξατομίκευση & Ενσωμάτωση	Στόχος: Να ολοκληρωθεί και να εξατομικευτεί η εργασία. Δραστηριότητα: -Κάθε μαθητής συμβάλλει: μαγνητοσκόπηση, μοντάζ, προσθήκη ήχου. -Οι ομάδες ολοκληρώνουν το βίντεο και (εάν το επιτρέπει το σχολείο) το ανεβάζουν στον λογαριασμό του σχολείου. Διάρκεια: 25 λεπτά

Εταίροι του έργου

universität
wien

5. Ανασκόπηση & Αξιολόγηση	Στόχος: Αξιολόγηση και σύνοψη. Δραστηριότητες: -Παρακολουθήστε διάφορα βίντεο. -Σε ζευγάρια: «Παλιά πιστεύα ότι... Τώρα πιστεύω ότι...» -Ο δάσκαλος συνοψίζει τις πιο σημαντικές ιδέες και ανακαλύψεις. Διάρκεια: 15 λεπτά
Αξιολόγηση	
Διαμορφωτικοί έλεγχοι: -Παρατήρηση κατά τη διάρκεια της μαγνητοσκόπησης και του σχεδιασμού -Συζήτηση σχετικά με το επιλεγμένο θέμα βιωσιμότητας -Έλεγχος της ακρίβειας και της αντικειμενικότητας Συνολική αξιολόγηση: -Τελικό βίντεο με σαφές, ακριβές και πειστικό μήνυμα Αυτοαξιολόγηση/αξιολόγηση από τους συμμαθητές: «Παλιά πιστεύα... Τώρα πιστεύω...» Θα παρακινήσει το βίντεο τον θεατή;	
Διαφοροποίηση και ένταξη	-Ευέλικτοι ρόλοι: σεναριογράφος/ηθοποιός/μοντέρ/καλλιτέχνης. -Οπτικά βοηθήματα – εικονογράμματα, σύμβολα. -Εναλλακτικές λύσεις για πιο ευαίσθητους μαθητές: αφίσσα, κολάζ φωτογραφιών, ηχητικό μήνυμα.
Εργασία για το σπίτι / Επέκταση (προαιρετικά)	Γράψτε μια σύντομη επιστολή προς τη διοίκηση του σχολείου: «Ένα πράγμα που θα μπορούσε να κάνει το σχολείο για να μειώσει τα απορρίμματα ή τις εκπομπές CO₂».

Εταίροι του έργου

Σημειώσεις / Συμβουλές / Ανασκόπηση	-Τι λειτούργησε καλά; -Πού αντιμετώπισαν δυσκολίες οι μαθητές; -Πώς μπορεί να βελτιωθεί το στάδιο της δημιουργικής διαδικασίας; -Κατάλαβαν οι μαθητές τα θέματα των ΣΒΑ και μπόρεσαν να τα εφαρμόσουν;
--	---

Εταίροι του έργου

universität
wien

Σχέδιο μαθήματος 6: «Σταματήστε τη φτώχεια!»

Τίτλος μαθήματος: Σταματήστε τη φτώχεια!	
Λογιστική	Διάρκεια: 60 λεπτά Τάξη: 12–17 ετών Υλικά: Εργαλεία για αφίσες, εικονίδια SDG, βίντεο κλιπ
Μαθησιακοί στόχοι	Οι μαθητές κατανοούν τη σημασία και τις αιτίες της φτώχειας στην Ευρώπη. Οι μαθητές διερευνούν πώς η φτώχεια συνδέεται με τον ΣΒΑ 1 – Καμία φτώχεια και άλλους σχετικούς ΣΒΑ (2, 3, 4, 10). Οι μαθητές εξετάζουν πώς οι αξίες της ΕΕ (ισότητα, αξιοπρέπεια, αλληλεγγύη, ανθρώπινα δικαιώματα) καθοδηγούν τον αγώνα κατά της φτώχειας. Οι μαθητές ασκούνται στον κοινωνικό ακτιβισμό δημιουργώντας μίνι-αφίσες ευαισθητοποίησης που προτείνουν ρεαλιστικές δράσεις για τους νέους. Οι μαθητές αναστοχάζονται την προσωπική και την ευρωπαϊκή τους ταυτότητα σε σχέση με την κοινωνική δικαιοσύνη
Κριτήρια επιτυχίας	Οι μαθητές μπορούν: Να εξηγήσουν τι είναι η φτώχεια και να προσδιορίσουν τουλάχιστον δύο αιτίες. Να συνδέουν τη φτώχεια με τις αξίες της ΕΕ. Να περιγράψουν τουλάχιστον μία δράση των νέων κατά της φτώχειας. Να δημιουργήσουν μια σαφή, ελκυστική οπτικά μίνι-αφίσα. Να συνεργάζονται με σεβασμό σε μια ομάδα.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Βασικό περιεχόμενο και πόροι	Ορισμός της φτώχειας Αιτίες και επιπτώσεις της φτώχειας στην Ευρώπη ΣΒΑ 1 και συναφείς ΣΒΑ Αξίες της ΕΕ: ισότητα, αλληλεγγύη, αξιοπρέπεια Παραδείγματα ακτιβισμού (εκστρατείες δωρεών, εκστρατείες ευαισθητοποίησης, εθελοντισμός)
Μέθοδοι & Ομαδοποίηση	Σκέψου – Ζευγάρωσε – Μοιράσου Δημιουργία ομαδικής αφίσας Μάθηση βασισμένη στην έρευνα Περιήγηση στη γκαλερί Αναστοχασμός
Περιγραφή	
1. Εισαγωγή	Διάρκεια: 10’ Προβάλετε ένα σύντομο, φιλικό προς τους νέους βίντεο για τη φτώχεια στην Ευρώπη. Ρωτήστε: «Τι σημαίνει φτώχεια; Πού τη βλέπουμε στην κοινωνία;» Σύνδεση με την ταυτότητα της ΕΕ: αλληλεγγύη και ισότητα.
2. Παρουσίαση/Έρευνα	Διάρκεια: 10-12 λεπτά Ο εκπαιδευτικός εξηγεί τον ΣΒΑ 1 και τον τρόπο με τον οποίο η Ευρώπη αντιμετωπίζει τη φτώχεια. Οι μαθητές εξετάζουν 3–4 απλές κάρτες με στοιχεία ή εικόνες.

Εταίροι του έργου

	Σε ομάδες: Συζήτηση με θέμα «Γιατί εξακολουθεί να υπάρχει φτώχεια στην Ευρώπη;»
3. Εφαρμογή/ Άσκηση	Διάρκεια: 20-25' Κύρια δραστηριότητα: Δημιουργία μίνι-αφίσας κοινωνικού ακτιβισμού Η αφίσα πρέπει να περιλαμβάνει: Θέμα: Σε ποιο πρόβλημα φτώχειας εστιάζουμε; Αιτία: Γιατί συμβαίνει αυτό; Σύνδεση με την ΕΕ: Ποια αξία της ΕΕ ή ποιος ΣΒΑ συνδέεται με αυτό; Δράση των νέων: Τι μπορούν να κάνουν οι νέοι; (δωρεές, κοινή χρήση, εθελοντισμός) Σλόγκαν + Οπτικό υλικό Ο εκπαιδευτικός περιφέρεται και υποστηρίζει τις ομάδες.
4. Εξατομίκευση & Ενσωμάτωση	Διάρκεια: 10' Οι μαθητές προσθέτουν ένα προσωπικό μήνυμα δράσης: «Αυτή την εβδομάδα, θα βοηθήσω με...» Μαθητές υψηλότερου επιπέδου: συνδέστε τον ΣΒΑ 1 με τον ΣΒΑ 10 (ανισότητες) ή τον ΣΒΑ 4 (εκπαίδευση).
5. Ανασκόπηση & Αξιολόγηση	Διάρκεια: 10-12 λεπτά Περιήγηση στη γκαλερί με ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές.

Εταίροι του έργου

universität
wien

	Ερωτηματολόγιο εξόδου: «Μια λύση για τη φτώχεια που με ενέπνευσε σήμερα...»
Αξιολόγηση	
Κριτήρια αξιολόγησης αφίσας Λίστα ελέγχου παρατήρησης Κάρτες εξόδου Σημειώσεις αναστοχασμού	
Διαφοροποίηση & ένταξη	Αρχικές φράσεις Οπτικά βοηθήματα Ομάδες μεικτών ικανοτήτων Πρότυπα αφισών με στήριξη Προαιρετική δημιουργία ψηφιακών αφισών
Εργασία για το σπίτι / Επέκταση (προαιρετικά)	Δημιουργία ψηφιακής έκδοσης της αφίσας για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης Ερευνήστε προγράμματα της ΕΕ που υποστηρίζουν τη μείωση της φτώχειας
Σημειώσεις / Συμβουλές / Προβληματισμός	Ενθαρρύνετε την ενσυναίσθηση, όχι τα στερεότυπα Εστιάστε στις θετικές ενέργειες που μπορούν να κάνουν οι νέοι Παρέχετε παραδείγματα αφισών για έμπνευση Φροντίστε να αντιμετωπίζονται με προσοχή τα ευαίσθητα θέματα

Εταίροι του έργου

Εταίροι του έργου

universität
wien

Σχέδιο μαθήματος 7: Ευρωπαϊκή Νεολαία για τη Δράση για το Κλίμα

Τίτλος μαθήματος: Ευρωπαϊκή Νεολαία για τη Δράση για το Κλίμα	
Λογιστική	Διάρκεια: 60 λεπτά Τάξη: 12–17 ετών
Μαθησιακοί στόχοι	-Οι μαθητές κατανοούν την κλιματική αλλαγή ως παγκόσμια και ευρωπαϊκή πρόκληση. -Οι μαθητές αναγνωρίζουν πώς η δράση για το κλίμα υποστηρίζει τις αξίες της ΕΕ (αλληλεγγύη, βιωσιμότητα, ευθύνη). -Οι μαθητές διερευνούν τον κοινωνικό ακτιβισμό των νέων κατά της κλιματικής αλλαγής. -Οι μαθητές συνεργάζονται για να δημιουργήσουν μίνι-αφίσες που προωθούν τη δράση για το κλίμα σε επίπεδο σχολείου ή κοινότητας.
Κριτήρια επιτυχίας	Οι μαθητές μπορούν: Να εξηγήσουν τι είναι η κλιματική αλλαγή Να αναφέρουν τουλάχιστον δύο επιπτώσεις στην Ευρώπη Να περιγράψουν ένα παράδειγμα ακτιβισμού των νέων στην Ευρώπη Να δημιουργήσουν μια αποτελεσματική μίνι-αφίσα για τη δράση για το κλίμα Να προτείνουν τουλάχιστον μία ρεαλιστική δράση που μπορούν να αναλάβουν
Βασικό περιεχόμενο και πόροι	Τι είναι η κλιματική αλλαγή; Επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Ευρώπη (καύσωνες, πλημμύρες, πυρκαγιές) Δράση της ΕΕ για το κλίμα (Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ)

Εταίροι του έργου

	Μελέτες περιπτώσεων για τον ακτιβισμό των νέων Υλικό για αφίσες
Μέθοδοι Ομαδοποίηση	& Μάθηση βασισμένη στην έρευνα Συνεργατική δημιουργική εργασία Οπτική έκφραση Περιήγηση στη γκαλερί Αναστοχασμός
Περιγραφή	
1. Εισαγωγή	Διάρκεια: 10' Σύντομο βίντεο για την κλιματική αλλαγή στην Ευρώπη Προθέρμανση: «Πώς επηρεάζει η κλιματική αλλαγή τη ζωή μας;» Σύνδεση του θέματος με την ταυτότητα της ΕΕ: βιωσιμότητα + συνεργασία.
2. Παρουσίαση/Έρευνα	Διάρκεια: 10-12' Μικρή παρουσίαση: Τι προκαλεί την κλιματική αλλαγή; Δείξτε 2–3 παραδείγματα νεανικού ακτιβισμού στην Ευρώπη. Ομαδικός καταιγισμός ιδεών: «Ποιο κλιματικό ζήτημα μας απασχολεί περισσότερο;»
3. Εφαρμογή/Πρακτική	Διάρκεια: 20-25 λεπτά Κύρια δραστηριότητα: Μίνι-αφίσα για τον ακτιβισμό για το κλίμα Κάθε αφίσα πρέπει να περιλαμβάνει: 1. Κλιματικό ζήτημα (π.χ. πλαστικά, χρήση ενέργειας, εκπομπές CO ₂) 2. Γιατί αυτό έχει σημασία για την Ευρώπη 3. Μία προτεινόμενη δράση των νέων

Εταίροι του έργου

	4. Σλόγκαν (π.χ. «Προστατέψτε το μέλλον μας», «Η Ευρώπη για ένα πιο πράσινο αύριο») 5. Εικόνες, χρώματα, εικονίδια
4. Εξατομίκευση και ενσωμάτωση	Διάρκεια: 10’ Οι μαθητές προσθέτουν μια προσωπική δέσμευση για το κλίμα. Προχωρημένη επέκταση: σύνδεση της ιδέας της αφίσας με τους στόχους της Πράσινης Συμφωνίας της ΕΕ
5. Ανασκόπηση & Αξιολόγηση	Διάρκεια: 10-12’ Περιήγηση στη γκαλερί με ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές Ερωτηματολόγιο εξόδου: «Μια δράση που θα κάνω σήμερα».
Αξιολόγηση	
Ποιότητα και μήνυμα της αφίσας Συμμετοχή και συνεργασία Αναστοχασμός και δελτία εξόδου	
Διαφοροποίηση και ένταξη	Οπτικά βοηθήματα Οδηγίες βήμα προς βήμα Ομάδες μεικτών ικανοτήτων Φύλλα επιπλέον υποστήριξης Δυνατότητα ψηφιακού σχεδιασμού
Εργασία για το σπίτι / Επέκταση (προαιρετικά)	Συνέντευξη με ένα μέλος της οικογένειας σχετικά με τις δράσεις για το κλίμα Δημιουργία ψηφιακής έκδοσης της αφίσας

Εταίροι του έργου

	Ερευνήστε ένα πρόγραμμα της ΕΕ για το κλίμα
Σημειώσεις / Συμβουλές / Σκέψεις	Ενθάρρυνση απλών, εφαρμόσιμων ιδεών Προσφέρετε αφίσες ως παραδείγματα για έμπνευση Διατηρήστε μια δημιουργική και ενδυναμωτική ατμόσφαιρα

Εταίροι του έργου

universität
wien

Σχόλια για το μάθημα

Παρακαλώ δώστε τη γνώμη σας σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο πραγματοποιήθηκε η μάθησή σας σε αυτό το μάθημα.

1. Ποιο ήταν το πιο χρήσιμο στοιχείο της μαθησιακής σας εμπειρίας;
2. Ποιο ήταν το πιο δύσκολο στοιχείο αυτού του μαθήματος;
3. Τι θα διατηρούσατε σε αυτό το μάθημα;
4. Έχετε κάποια άλλη παρατήρηση ;

Εταίροι του έργου

universität
wien

Αναφορές

- Council of Europe. (2018). *Reference Framework of Competences for Democratic Culture*.
<https://www.coe.int/en/web/reference-framework-of-competences-for-democratic-culture>
- Durlak, J. A., Weissberg, R. P., Dymnicki, A. B., Taylor, R. D., & Schellinger, K. B. (2011). The impact of enhancing students' social and emotional learning: A meta-analysis of school-based universal interventions. *Child Development*, 82(1), 405–432.
<https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2010.01564.x>
- European Commission. (2020). *The European Green Deal*.
https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
- European Union. (2016). *General Data Protection Regulation (EU) 2016/679 (GDPR)*.
<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>
- Hart, R. A. (1992). *Children's participation: From tokenism to citizenship* (Innocenti Essays No. 4). UNICEF Office of Research—Innocenti. <https://participationpool.eu/wp-content/uploads/2020/05/Hart-R.-1992-Children-Participation-from-Tokenism-to-Citizenship.pdf>
- UNESCO. (2021). *Education for Sustainable Development: A roadmap*.
<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374802>
- United Nations. (1989). *Convention on the Rights of the Child*.
<https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-rights-child>
- United Nations. (2015). *Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development*. <https://sdgs.un.org/2030agenda>
- Wiggins, G., & McTighe, J. (2005). *Understanding by design* (Expanded 2nd ed.). ASCD.
<https://www.ascd.org/books/understanding-by-design>
- Zeldin, S., Christens, B. D., & Powers, J. L. (2013). The psychology and practice of youth–adult partnership: Bridging generations for youth development and community change. *American Journal of Community Psychology*, 51(3–4), 385–397. <https://doi.org/10.1007/s10464-012-9558-y>

Εταίροι του έργου

universität
wien

